

accountant

NBA-magazine voor accountants en financials | nr. 2 2025

**Fou-Khan Tsang
is meer bestuurder
dan accountant**

**Volgens Piet
Hoogendoorn moet
de persoonlijke
touch altijd blijven**

**Beroepsgenoten
op de Balkan**

'DE ACCOUNTANT MOET MEER NAAR ZIJN GEVOEL LUISTEREN'

Commissarissen over cultuur en gedrag

ACCOUNTANT EN OMZETVERANTWOORDING / ALBERT BOSCH OP DE STOEL /
VAN ACCOUNTANT NAAR PRODUCENT VAN DUURZAAM PLAATMATERIAAL

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

visionplanner inspire

PRESENTS

GUARDIANS OF THE ECONOMY

De economie draait op superhelden zoals jij. Accountants en adviseurs zorgen voor stabiliteit, inzicht en vertrouwen. Op 25 september 2025 komen deze **Guardians of the Economy** samen tijdens het meest inspirerende evenement van het jaar.

Visionplanner Inspire | DeFabrique, Utrecht | 25 september

Waarom jij hierbij móet zijn:

- ✓ Krachtige keynotes van o.a. Dave Maasland en Joris Joppe RA
- ✓ 18 inspirerende break-outsessies - van AI tot vinden en binden van jong talent
- ✓ Praktische tips, innovatieve tools en frisse inzichten
- ✓ Ontmoet je collega's, partners en experts uit het vak

De economie heeft haar Guardians nodig.
Sta jij op? Meld je snel aan en laad jouw superkrachten volledig op.

visionplanner.com/inspire

Dave Maasland

Cybercriminelen worden steeds slimmer – en financiële data is hun favoriete doelwit. Dave laat zien hoe jij je klanten beschermt tegen hacks, fraude en datalekken.

Victor Mids

Illusionist Victor Mids neemt je in een verrassende en unieke show mee in een wereld waar niets is wat het lijkt. Laat je verwonderen, misleiden én inspireren!

Joris Joppe RA

Hoe versterk jij de economie vanuit je vak? Joris deelt inzichten én hoe Visionplanner jouw sidekick is.

En ook...

18 break-outsessies over vinden en binden van jong talent, AI in de auditpraktijk, de kunst van het vragen stellen, baanbrekende Visionplanner features en meer. Stel je eigen programma samen.

Informatiemarkt met de grootste softwareleveranciers én brancheverenigingen. Voor al je vragen en informatie.

Naar huis met je zakken vol inspiratie, tips, inzicht en gadgets.

Kortom: jij hoort hierbij. Scan de QR-code en start je missie op 25 september bij Visionplanner Inspire!

Reality Check

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Accountantsdag

Woensdag 19 november 2025

De zekerheden van gisteren staan vandaag ter discussie. Tijd voor een reality check!

Meld je aan voor de Accountantsdag 2025.

Tot 1 september profiteer je van de vroegboekkorting.

Aanmelden?

Scan de QR code of ga naar:
www.accountantsdag.nl

Locatie Accountantsdag: AFAS Leusden

Sprekers:

Gerard van
Olphen

Haroon
Sheikh

Vivienne de Leeuw

Peter Hinssen

Rens de Jong
Dagvoorzitter

INHOUD

Colofon

ACCOUNTANT

NBA-magazine voor accountants en financials

Vijftiende jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding. ISSN 2211-5382.

REDACTIE

Marc Schweppe, hoofdredacteur
Marja Brouwer, eindredacteur

REDACTIEADRES

NBA, Postbus 242, 2130 AE Hoofddorp,
telefoon 088-4960368,
e-mail redactie@accountant.nl

WEBSITE

www.accountant.nl

MEDEWERKERS

Lex van Almelo, Erwin Breij, Ronald Bruins,
Wilbert Geijtenbeek, Charlie Groen, Rob Heinsbroek,
Luc Quadackers, Björn Remmerswaal,
Peter Steeman, Elly Stroo Cloeck, Henk Vlaming,
Nart Wielgaard en Jan-Willem Wits.

BEELD

De Beeldredacteur, VrhI, Marja Brouwer

ABONNEMENTEN

NBA, Postbus 242, 2130 AE Hoofddorp,
telefoon 088-4960368, prijs € 100 per jaargang,
voor studerende € 50, losse nummers € 25,
prijzen inclusief btw.
Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip
ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig
dagen voor vervaldatum schriftelijk wordt
opgezegd. Adreswijziging mailen naar
boekhandel@nba.nl.

VORMGEVING

VrhI Content en Creatie, Alphen aan den Rijn,
www.vrhI.nl

ADVERTENTIES

Elma Media BV, Postbus 18,
1720 AA Broek op Langendijk
Contactpersoon: Rob Stavenuiter,
telefoon 0226-331638, e-mail r.stavenuiter@elma.nl

DRUKKERIJ

Senefelder Misset, Doetinchem

©2025 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door
boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere
methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de
uitgever. Accountant bevat informatie en wenken, die met
de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA en de bij
deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden
geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die
zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze
uitgave opgenomen informatie en wenken.

-
- 9 **Waarachtig: passie voor het beroep!**
- Kris Douma
-
- 10 **De kwestie**
Nieuw beroepsprofiel zorgt voor discussie over de positie van de
mkb-accountant
-
- 12 **‘De accountant moet meer naar zijn
gevoel luisteren’**
Welke invloed hebben commissarissen op cultuur en gedrag in organisaties?
Hoe gaan ze om met soft controls? En hoe zien ze de rol van de accountant?
Uit gesprekken met vijf commissarissen blijkt hun invloed groter dan gedacht.
-
- 18 **Tuchtrecht**
Dienstbaar
-
- 20 **‘Ik ben meer bestuurder dan accountant’**
“Ooit begonnen als high school lovers en zijn al die tijd verliefd gebleven”,
schreef Fou-Khan Tsang op zijn LinkedIn-profiel na het overlijden van zijn
vrouw. Typisch Fouk: open, gepassioneerd en persoonlijk.
-
- 28 **Op de stoel: Albert Bosch**
-
- 30 **Beroepsgenoten op de Balkan**
In luttele jaren tijd groeide de zuidelijke Balkan uit tot een aanzienlijke *hub*
voor de Nederlandse accountancy. In Belgrado werken honderden Servische
accountants voor tientallen mkb-accountantskantoren aan de jaarverslag-
geving en in de controlepraktijk.
-
- 36 **In beeld: Ciaran Robbins**
-
- 41 **Hoeveel sterren geef jij deze economie?**
- Charlie Groen
-
- 42 **Schoenmaker, leest - De producent van
duurzaam plaatmateriaal ‘moet iedere dag
tegen de stroom in zwemmen’**
-
- 44 **FYI**
-
- 50 **‘De persoonlijke touch moet altijd blijven’**
Hoe kijkt Piet Hoogendoorn terug op zijn werkzame periode in de
accountancy en ook: hoe kijkt hij naar de huidige praktijk en naar de toekomst?
-
- 54 **Het vak**
Accountant en omzetverantwoording: het volle pond, of een onsje minder?
-
- 56 **Beëdigd**
-
- 58 **Becijferd**
-
- 62 **Bronnen**
-
- 64 **NBA Nieuws**
-
- 74 **Voorpaginanieuws - Marc Schweppe**

Aangenaam, aaff.

Wij zoeken **accountants** die écht naast de ondernemer staan

Het nieuwe gezicht in accountancy en advies, met 180 jaar ervaring. Lokaal betrokken, landelijke slagkracht. Dat is aaff. Met 50 kantoren verspreid over heel Nederland staan we midden in de regio. Dichtbij, herkenbaar en vertrouwd. We kennen de ondernemers en hun uitdagingen en zetten daar samen onze schouders onder.

Die betrokkenheid zit in ons dna. Onze collega's zijn namelijk samen 100% eigenaar van aaff. Als co-eigenaar denk je mee over de koers, de samenwerking en hoe we werken. Kom je vast in dienst? Dan ontvang je direct 10 kerncertificaten en ben je co-eigenaar. Elk jaar kun je extra certificaten bijkopen. Geen dichte deuren dus, maar juist alle ruimte om te pionieren.

Word co-eigenaar bij aaff.

← Scan de QR-code
of ga naar **werkenbijaaff.nl**

aaff. Overal van betekenis

Waarachtig: passie voor het beroep!

KRIS DOUMA

Kris Douma is voorzitter van de NBA

Dit magazine verschijnt enkele dagen voor de ledenvergadering van de NBA, dus een al te controversieel onderwerp is een risico, bedacht ik me bij het nadenken over deze column. Daarom hier geen inhoudelijke stellingnames, maar wel de 'hoop' op voldragen besluitvorming. De discussies die in aanloop naar die ledenvergadering worden gevoerd over het nieuwe beroepsprofiel mag je zeker stevig noemen. Maar ze getuigen ook van 'passie' voor het beroep.

Daar liet ik mijn gedachten nog eens over gaan. Op de een of andere manier kon ik niet los komen van de gedachte aan het werk van de Duitse filosoof en winnaar van de Erasmusprijs, Jürgen Habermas. Een van zijn stellingen is dat mensen beschikken over het vermogen zinvol met elkaar te spreken op basis van een 'meervoudige rationaliteit'. Wat hij daarmee bedoelt is dat mensen in staat zijn om van een uitspraak zowel te zeggen dat die uitspraak 'waar' (of onwaar), 'rechtvaardig' (of onrechtvaardig) en 'waarachtig' (of onwaarachtig) is.

Misschien klinkt dit allemaal wat te theoretisch. Maar in de wereld van

accountants wordt wel eens de uitspraak gehoord "het klopt wel, maar het deugt niet". Kern van het vak van accountant is het toevoegen van betrouwbaarheid aan (financiële) informatie ten behoeve van het maatschappelijk verkeer. In ieder geval impliceert het woord 'betrouwbaarheid' dat de informatie 'waar' moet zijn. Maar moet die informatie ook 'rechtvaardig' zijn? In zekere zin wel, immers, er mag geen sprake zijn van overtreding van wet- en regelgeving en als dat wel het geval is, maakt de accountant daarvan melding. Daarbij legt de accountant niet zelf de 'lat', maar conformeert zich aan de door de wetgever bepaalde 'lat' van 'rechtvaardigheid'.

Rest de derde vorm van rationaliteit, 'waarachtigheid'. Dat gaat in essentie over 'integriteit', ofwel de vraag of iemand bereid is zijn of haar gedrag, het daadwerkelijk handelen, in overeenstemming te laten zijn met de gedane uitspraken. Voorbeeld: een van je kinderen vraagt je of het een goed idee is te gaan werken bij de onderneming waar je net de controle hebt afgerond met een goedkeurende verklaring. Als je daarop volmondig 'ja' kunt antwoorden, heb je in het afgeven van die goedkeurende

verklaring waarschijnlijk ook 'waarachtig' gehandeld. In die 'waarachtigheid' zit ook de 'passie' waarover ik net sprak. De 'passie' van accountants om in het toevoegen van betrouwbaarheid aan de (financiële) informatie van de onderneming 'waarachtig' te handelen.

Uiteindelijk is dat waar het om draait, dat de gebruiker van de jaarrekening, of dat nu een vakbondsbestuurder, bank, subsidieverstrekker, ngo of investeerder is, ervan uit mag gaan dat het waar, rechtmatig en waarachtig is, dat het 'deugt'. Ik hoop dat over een aantal dagen op de ledenvergadering van de NBA opnieuw te zien: goede besluitvorming over het nieuwe beroepsprofiel op basis van waarheid, rechtvaardigheid, waarachtigheid en, ja zeker, passie voor het beroep. Wat zou dat mooi zijn! ←

DE KWESTIE

Het afgelopen jaar ging een kernteam voor de NBA aan de slag met een nieuw beroepsprofiel. Een roadshow dit voorjaar zorgde voor enige bijstelling van het oorspronkelijke voorstel, dat als verordening wordt voorgelegd aan de ledenvergadering. Maar de mkb-praktijk is er nog niet gerust op, lijkt het.

TEKST MARC SCHWEPPE BEELD SHUTTERSTOCK

Nieuw beroepsprofiel zorgt voor discussie over de positie van de mkb-accountant

Na het rapport *Stip aan de horizon* van de NBA en de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) verscheen in 2023 het rapport *Tijd voor heldere keuzes* van de Expertgroep Educatie, onderdeel van de eindrapportage van de Kwartiermakers toekomst accountancysector. In beide rapporten worden aanbevelingen gedaan over de herijking van het beroepsprofiel. Een kernteam ging daarmee vanaf het voorjaar van 2024 aan de slag, onder aanvoering van Peter Eimers, hoogleraar aan de VU en partner bij EY.

Eind januari 2025 publiceerde de NBA het resultaat van de inspanningen van dat kernteam: de Ontwerpverordening op de beroepsprofielen en het rapport *Herijking Beroepsprofiel - In balans met de toekomst*. Die documenten werden vervolgens informeel geconsulteerd, onder meer via een digitaal consultatieproces en een roadshow. Uit de informele consultatie bleek dat veel onderdelen van het herijkte beroepsprofiel op brede steun kunnen rekenen. Veel accountants herkennen het in de publicatie benoemde 'dna van de accountant' en kunnen zich vinden in de kerncompetenties. Dat het accountantsvak toekomstgericht, aantrekkelijk en studeerbaar moet zijn, daarover is men het wel eens.

Certificeringsbevoegdheid

Maar als het gaat over de bevoegdheid voor het uitvoeren van wettelijke controles lopen de meningen uiteen. Onder meer young professionals en opleiders gaven aan dat zij

met het oog op de aantrekkelijkheid en studeerbaarheid van het beroep en de opleiding geen voorstander zijn van het opleiden van accountants voor een werkveld dat zij amper betreden. Andere partijen zijn echter minder overtuigd. Zo wil de SRA "geen concessies doen aan de kwaliteit van de gereedschapskist, het werk en de toegevoegde waarde van de accountant". *Noblesse oblige*, aldus de kantorenorganisatie. "Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat iemand die de titel accountant draagt altijd certificeringsbevoegd is, om recht te doen aan de maatschappelijk verwachte betrouwbaarheid."

‘Het nieuwe beroepsprofiel beoogt binnen de bestaande wetgeving te komen tot een aantrekkelijke, toekomstbestendige en studeerbare opleiding en beroep.’

Op basis van de reacties tijdens de informele consultatie kreeg de op 15 april gepubliceerde ontwerpverordening aangepaste kerncompetenties en benadrukt die de permanente educatie. Ook worden drie opleidingsroutes benoemd richting accountantstitel: een academische master met aantekening voor het verrichten van wettelijke controles en de titel RA, een hbo-bachelor zonder die aantekening en met de titel AA (AA-accountancy mkb) en een hbo-master met aantekening en de titel AA (AA-assurance). In het nieuwe beroepsprofiel worden studenten gestimuleerd om na accountancy mkb alsnog de aantekening voor het verrichten van wettelijke controles te behalen, via een verkort programma AA-assurance. AA's zonder aantekening hoeven daarvoor maar 250 assurance-uren in plaats van 1.500 uur te draaien en hebben zo ruimte voor mkb-gerichte vakken.

“Elke student hbo-accountancy behoudt dus de keuze tussen de assurance- of de mkb-variant”, stelt NBA-bestuurslid Jan Rijken in een column op Accountant.nl. “Het grootste deel van de hbo-studenten koos afgelopen jaren voor de mkb-variant met een praktijkgericht vakkenpakket dat klaarblijkelijk goed aansluit op de mkb-markt.” De opleidingsvariant accountancy-mkb werd tien jaar geleden gestart, omdat er behoefte was aan een opleidingsvariant waarvoor geen 1.500 uur audit en assurance in de praktijkopleiding nodig was. Het is geen goed idee om voor alle accountancy-studenten die 1.500 assurance-uren te verplichten in de praktijkopleiding, meent Rijken, want dan zal het aantal studenten gaan dalen en er is juist behoefte aan meer instroom vanuit de opleiding.

Discussie

De discussie rondom het nieuwe beroepsprofiel wordt opgepikt door het FD, dat spreekt met Novaa-directeur Guus Ham. Die vreest volgens de krant voor een tekort aan AA-accountants in het mkb die wettelijke controles kunnen doen en ziet mogelijk ook problemen bij de opvolging binnen mkb-accountantskantoren, “omdat in de top van een kantoor bij voorkeur wel een accountant moet zitten die

tekenbevoegd is om klanten te helpen die daarom vragen”. CEA-secretaris Coen Bongers geeft tegenover het FD aan dat de hele opleiding moet worden omgegooid als iedereen wettelijke controles moet kunnen doen. “Alle studenten zouden dan drie jaar lang hun praktijkervaring vooral moeten opdoen binnen de wettelijke controle, terwijl veel studenten juist niet voor controle kiezen.”

De discussie over het nieuwe beroepsprofiel zet zich voort op platforms als LinkedIn, in opiniebijdragen en podcasts. “Als we ons niet meer inhoudelijk kunnen onderscheiden door wettelijke bevoegdheden of duidelijke verantwoordelijkheden, wat is dan nog de toegevoegde waarde van de AA-titel?”, vraagt AA-accountant en Novaa-bestuurslid Mike Scholtens zich af in een opiniestuk op Accountant.nl. En volgens Erik Ziengs, voorzitter van ondernemersorganisatie ONL, heeft het nieuwe beroepsprofiel “grote gevolgen voor de mkb-ondernemer die zoekt naar zekerheid bij financiële informatie”, zo schrijft hij in *De Telegraaf*.

‘Niets afgepakt’

Een deel van de AA-accountants is dus nog niet overtuigd, blijkt ook uit de zienswijzen die tot medio mei konden worden ingediend bij de aangepaste ontwerpverordening. Terugkerend thema in de discussie is dat het nieuwe beroepsprofiel ertoe zou leiden dat “de certificerende bevoegdheid van de AA wordt afgepakt”.

Dat is om verschillende redenen onjuist, benadrukt het NBA-bestuur daags na sluiting van de inzendingstermijn voor de zienswijzen. Veel studerende en afgestudeerde AA's kozen de afgelopen jaren zelf voor een opleidingsroute accountancy-mkb zonder bevoegdheid voor de wettelijke controle. Een klein aantal koos voor de route naar AA-assurance mét die bevoegdheid. “Dat is zo en dat blijft zo: er wordt van niemand iets afgepakt”, aldus het bestuur. De route naar certificeringsbevoegdheid wordt zelfs verbeterd. Het voorgestelde beroepsprofiel heeft gevolgen voor de toekomstige opleiding en het toekomstige beroep en verandert dus niets aan de ‘bevoegdheden’ van de huidige (AA- en RA-)accountants. Het nieuwe beroepsprofiel voor de AA schenkt meer aandacht aan assurance en biedt een verbeterde mogelijkheid voor AA's met opleiding accountancy-mkb om de bevoegdheid voor wettelijke controles te behalen. “Het nieuwe beroepsprofiel beoogt binnen de bestaande wetgeving te komen tot een aantrekkelijke, toekomstbestendige en studeerbare opleiding en beroep”, stelt het NBA-bestuur, dat oproept om “geen discussies te voeren op basis van feitelijk onjuiste stellingnames”.

Het is uiteindelijk aan de ledenvergadering van de NBA om te besluiten over het nieuwe beroepsprofiel. Dat de toekomst van het beroep veel leden aan het hart gaat, leidt in ieder geval geen twijfel. ←

COMMISSARISSEN OVER CULTUUR EN GEDRAG:

‘De accountant moet meer naar zijn gevoel luisteren’

Welke invloed hebben commissarissen op cultuur en gedrag in organisaties? Hoe gaan ze om met soft controls? En hoe zien ze de rol van de accountant? Uit gesprekken met vijf commissarissen blijkt hun invloed groter dan gedacht. Als het gaat om het bespreken van cultuur heeft de accountant nog wat te leren. "Soms moet je gewoon luisteren naar dat stemmetje in je hoofd."

TEKST PETER STEEMAN BEELD VRHL CONTENT & CREATIE

Cultuur is niet meer weg te denken uit de wereld van de raad van commissarissen. De onlangs geactualiseerde Corporate Governance Code onderstreept dat nog eens. Het bestuur stelt waarden vast, is verantwoordelijk voor de inbedding en het onderhouden ervan. De raad van commissarissen houdt toezicht op de soft controls. Daarmee is het een formeel onderwerp op de agenda van de raad van bestuur (rvb) en raad van commissarissen (rvc). Ook van de accountant wordt verwacht dat hij of zij bij de controle kijkt naar normen en gedrag. Zo staat in Standard 315 dat de accountant evalueert of een cultuur van eerlijkheid en ethisch gedrag is gecreëerd en in stand wordt gehouden. Ondanks die wettelijke kaders is het nog niet zo eenvoudig om invulling aan dat toezicht op soft controls te geven, terwijl de gevolgen groot kunnen zijn als ongewenst gedrag onopgemerkt blijft.

Gepokt en gemazeld zijn de geïnterviewden in hun rol als commissaris, met cv's die het gewicht van hun functie onderstrepen. Petri Hofsté, commissaris en voorzitter van de auditcommissie bij onder meer Rabobank, Achmea, Pon Holdings en FrieslandCampina, hecht aan een stevige inbedding bij het beoordelen van cultuur: "Als commissaris houd ik allereerst een vinger aan de pols via diverse onder-

zoeken. Bijvoorbeeld een onderzoek van de internal auditor naar de oorzaken van terugkerende fouten.

De medewerkerstevredenheidsonderzoeken zijn een andere bron. En je moet zelf informatie ophalen. Soms nodigen we mensen uit voor een gesprek binnen de rvc. Ook ga ik het bedrijf in. Dan spreek ik één op één met medewerkers, om uit te vinden of de werkelijkheid strookt met het geschetste beeld in de onderzoeken."

Weten wat er leeft in de organisatie

In sommige organisaties wordt het niet gewaardeerd als een commissaris zelf rondloopt in het bedrijf. Herkent Hofsté dat? "Die reactie is uit de tijd. Als mensen dat zeggen, vertrouwen ze elkaar niet. Ik ga als commissaris niet links en rechts orders uitdelen of vragen of de bestuursvoorzitter het wel goed doet. Maar ik wil wel weten wat er leeft in de organisatie." Ook Herman Bol, tot voor kort commissaris bij het Prinses Maxima Centrum, lid van de raad van toezicht bij het Jeroen Bosch Ziekenhuis en oud-lid van de raad van bestuur bij UMC Utrecht, steekt zijn licht op bij de mensen in de organisatie. "Zo krijg je een gevoel voor wat ze belangrijk vinden. Het is eigenlijk best bijzonder dat van de commissaris wordt verwacht dat hij of zij de cultuur bewaakt, terwijl je maar een beperkte tijd deel uit maakt van de organisatie. Dat maakt je eigenlijk de minst deskundige. Het voordeel is dat je van een afstand kijkt. Daardoor vallen je dingen op die de mensen binnen de organisatie niet zien."

Wat doe je als commissaris met die blik van buiten? Kuldip Singh, commissaris bij onder andere Kyndryl Nederland, ROM InWest, TenneT, Skoon Energy en KPMG, schroomt niet om te handelen als hem iets opvalt. "Soms zie je dat een ceo zich heel intensief bemoeit met productontwikke- ➔

'Leidinggevenden moeten na vier tot zes jaar weer wat anders gaan doen. Zo houd je de cultuur scherp.'

‘Het voordeel is dat je van een afstand kijkt. Daardoor vallen je dingen op die de mensen binnen de organisatie niet zien.’

ling omdat hij daarmee affiniteit heeft, terwijl er een heel team van mensen voor is opgeleid. Als ik dat zie benoem ik dat in een een-op-een-gesprek. Ik houd een spiegel voor. Het is de kunst dat zo te doen dat iemand het accepteert. Bijvoorbeeld door het in een vraag te gieten en iemand zelf de conclusie te laten trekken.”

Doorstroming aan de top houdt de cultuur scherp

Het is niet altijd eenvoudig om de vinger op de zere plek te liggen. Jos Nijhuis, voorzitter van de rvc bij Enexis en bij CVC DIF, was in het verleden commissaris bij een bedrijf waar al ruim tien jaar dezelfde ceo zat. Jaar op jaar leek alles goed te gaan, iedereen vond hem geweldig. Tegelijkertijd verliep de communicatie met de rvc stroef. Als zijn opvolging ter sprake kwam, stelde hij dat steeds uit. “Pas toen hij weg was merkte je hoezeer hij de cultuur gijzelde. Gesprekken gingen nooit de diepte in. Alles werd afgehouden. Het leerde mij dat doorstroming heel bepalend is voor de cultuur. Eigenlijk moeten leidinggevenden na vier tot zes jaar weer wat anders gaan doen. Zo houd je de cultuur scherp.” Ook de manier waarop de dialoog en informatievoorziening met de rvc plaatsvindt is een graadmeter voor de cultuur, vindt Marjet van Zuijlen. Ze was van 1994 tot 2000 Tweede Kamerlid voor de PvdA en vervolgens negen jaar partner bij Deloitte. Sinds 2009 vervult ze commissariaten en toezicht-houdende functies, vaak in de rol van voorzitter. “Als je tijdens je sollicitatiegesprek alleen met de rvc hebt te maken en niemand van de rvc wordt daarbij betrokken, dan zegt dat iets over de cultuur. Of als je thuis de envelop ter voorbereiding op de vergadering openmaakt en je leest over een voorgenomen besluit van de directie waar je niets vanaf weet. Daar is dus werk aan de winkel. Ik zorg altijd dat de agenda van de rvc wordt vastgesteld in overleg met de voorzitter van de rvc. Dan kom je er achter wat een goede timing is om een onderwerp aan de orde te stellen. Je moet het goed met elkaar kunnen vinden, maar je moet ook gepaste afstand houden. Als de voorzitters van de rvc en de rvc te close zijn, heb je geen *checks and balances* meer. Dankzij de toegenomen aandacht voor governance en de professionalisering hoef je daar vandaag de dag niet meer zo bang voor te zijn, maar ik heb de tijd nog meegemaakt

dat bij de start van een vergadering van de rvc direct een fles wijn werd opengetrokken.”

Jos Nijhuis probeert eveneens te voorkomen dat de agenda wordt gedomineerd door compliance-onderwerpen en subliem geformuleerde voorstellen die alleen nog maar goedgekeurd hoeven te worden. “Je wilt juist stil staan bij strategische vragen. Niet in een bijeenkomst met presentaties, maar met de benen op tafel om te bespreken wat er op ons afkomt. Als de directie een defensieve houding heeft, lukt dat niet. Daarom hebben we binnen een van de bedrijven waar ik voorzitter van de rvc ben een toezichtvisie als rvc geformuleerd. Dat zorgt voor heldere afspraken. Als ze vinden dat we te veel op de stoel van de directie zitten, zeggen ze het gewoon.”

Elkaar aanspreken op gedrag om fraude te voorkomen

Er zijn organisaties waar cultuur binnen de rvc alleen ter sprake komt als de uitslag van het medewerkerstevredenheids-onderzoek wordt besproken. Dat verandert in een oogwenk als er een crisis is. Marjet van Zuijlen maakte incidenten mee rondom ongewenst gedrag die veel publiciteit gene-

the Finance generation

Nearshoring?

Bij The Finance Generation bouwen wij audit en samenstel teams vanuit de Balkan exclusief voor jullie.

Waarom The Finance Generation?

- Vertrouwde partner van meerdere TOP-30 audit kantoren
- Hoogwaardige finance professionals
- Flexibiliteit en schaalbaarheid
- Support met Engelstalige werkprogramma's
- Korte reisafstand en dezelfde tijdzone

Passie voor Audit & Samenstel

Wij zijn gespecialiseerd in het bouwen van audit en samenstel teams. Wij begrijpen hoe deze dynamiek werkt binnen de Nederlandse markt.

Deze expertise zorgt voor effectieve teams op de korte en lange termijn. Die begrijpen wat er gevraagd wordt.

"De beste werkgever voor uw nearshoring team." - Zoran Mimic

the
Finance
generation

+31 (0) 85-0731622

www.thefinancegeneration.nl

rene@thefinancegeneration.nl

't Ontbrekende puzzelstukje voor een veelzijdige carrière als trusted advisor!

De RB Academy heeft een leerlijn speciaal voor jou als accountant. Breid je fiscale kennis uit, zodat jij het mkb een bredere dienstverlening en vollediger advies kunt bieden.

Start op ieder moment met deze modulaire opleiding;

Leer van de beste docenten, klassikaal en/of digitaal;

Meer kennis en breed inzetbaar.

Meer informatie?

Scan de QR-code of ga naar
www.rb.nl/rbacademy

reerden. Ze trok er een aantal lessen uit als commissaris. “Destijds was de neiging van toezichthoudende organen om te snel mensen die ergens van werden beschuldigd op non-actief te zetten, zonder dat er sprake was van enig bewijs. Ik let sindsdien heel erg op de hygiënefactoren. Ik lees het hele plan van aanpak. Het lijkt misschien overdreven om zo ver in te zoomen op de details, maar als het mis gaat zijn alle ogen op de rvc gericht. Mijn aanpak is om eerst het gesprek aan te gaan. Houd het klein en start niet direct met een extern onderzoek.”

Ook Herman Bol bevond zich als commissaris al eens in het oog van de storm. “Binnen een bedrijf waar ik toezicht-houder was, gingen in heel korte tijd twee bestuurders weg. Dat ging niet zo netjes. Ze voerden verkennende gesprekken zonder ons als toezichthouders in te lichten. Het vertrouwen was weg. Je moet de situatie uitleggen aan de organisatie, zonder dat je alle details kan vertellen. En je loopt achter de feiten aan. Achteraf vraag je je af of je geen signalen miste. Welke vragen had ik moeten stellen om er eerder achter te komen wat er speelde?”

Iedere organisatie heeft blinde vlekken, concludeert Kuldip Singh. “Binnen KPMG hadden we de examenfraude. Als commissaris kende ik de verhalen over het delen van antwoorden bij buitenlandse kantoren, maar ik zag geen signalen dat het bij ons speelde. Op dat moment hadden we als rvc proactiever moeten zijn en onszelf de vraag moeten stellen of het ook hier speelde. Dat is een les die ik er uit trek. En de andere les is: zijn er nog meer blinde vlekken die we over het hoofd zien? Je moet elkaar durven aanspreken op gedrag. En blijven uitleggen waarom cultuur belangrijk is.”

Accountant, luister naar dat stemmetje in je hoofd

Hoe zien commissarissen de rol van de accountant, als het over cultuur gaat? Petri Hofsté vindt het beoordelen van de cultuur geen onderdeel van de opdracht van de accountant. “Al kan hij of zij op basis van feiten wel context geven.

Sommigen wegen hun woorden heel voorzichtig. Die moet je uitnodigen om meer te zeggen. Anderen beginnen uit zichzelf over de cultuur. Ik heb het liever eerst over de feiten. Die vertellen meer. Als je op basis van feiten naar cultuur kijkt, wordt het tastbaar. Dan kun je pas iets veranderen.”

De overige commissarissen zien de accountant vooral als een extra paar ogen, waarmee hij of zij niet alleen naar cijfers kijkt maar ook naar cultuur. Ook al maakt de accountant die rol niet altijd waar. Herman Bol daagt hem uit om te vertellen wat hem is overkomen. “Als ik het gevoel heb dat ik nog niet alles heb gehoord stel ik voor om er even over na te denken en mij eventueel in de avond nog te bellen.”

Ook Kuldip Singh hecht aan een informeel gesprek. “Dat doe ik minstens twee keer per jaar zonder de ceo erbij. Hoe verliep

‘Als je op basis van feiten naar cultuur kijkt, wordt het tastbaar. Dan kun je pas iets veranderen.’

het proces? Hoe was de samenwerking? Dan hoor je het verhaal achter de managementletter.”

Marjet van Zuijlen heeft andere ervaringen. “Als het aan mij ligt bespreekt de accountant alles wat hij op zijn hart heeft met de rvc. Dat moedig ik ook aan. In de praktijk maakte ik dat nog nooit mee. Daarvoor zijn ze te bescheiden en te voorzichtig. Ik spreek uit ervaring. Ik ben jarenlang partner geweest bij Deloitte en getrouwd met een RA. Het zou een goed idee zijn om accountants een persoonlijke training te geven, waarin je leert om waardevolle feedback te geven. Niet als PE-verplichting, maar juist als cadeautje.”

Die aanpak sluit aan op het pleidooi van Jos Nijhuis:

“De accountant moet meer naar zijn gevoel luisteren. Ik heb liever een accountant die in vertrouwen vertelt wat hij nu eigenlijk vindt van de cultuur in de organisatie. Dat is niet zo vanzelfsprekend. Als de auditcommissie hem vraagt wat hij vindt van de cfo, blijft het stil. Dat is een hoogst ongemakkelijke vraag, omdat accountants niet zijn opgevoed om iets te zeggen zonder deugdelijke grondslag. Alles moet terug te voeren zijn op bewijs. Ik ben zelf ook ooit accountant geweest. Als ik achterom kijk ging het in de momenten waarop ik steken liet vallen nooit over de harde vaktechniek, maar altijd over cultuur en gedrag. Soms moet je gewoon luisteren naar dat stemmetje in je hoofd.” ←

COMMISSARIS & ACCOUNTANT

Welke invloed hebben commissarissen op cultuur, gedrag en ethiek in organisaties? Hoe zien ze hun rol daarin? En hoe kijken ze naar de rol van de accountant?

Die vragen stonden centraal in een serie gesprekken die Quiny Danko en Najat el Bouyakoubi, soft control-specialisten bij KPMG, voerden met vijf commissarissen. Zij spraken met Herman Bol (onder meer toezichthouder bij diverse zorginstellingen), Petri Hofsté (registeraccountant en onder andere toezichthouder bij enkele financiële instellingen), Marjet van Zuijlen (oud-Kamerlid, ex-Deloitte-partner, commissaris en toezichthouder bij diverse organisaties), Kuldip Singh (oud-bestuurder, commissaris bij diverse organisaties waaronder KPMG) en Jos Nijhuis (oud-ceo van PwC en Schiphol, voorzitter rvc bij Enexis). De vijf interviews zijn terug te lezen op Accountant.nl.

Dienstbaar

Zegt het aantal lintjes voor accountants iets over de dienstbaarheid aan het publiek belang? Tuchtuitspraken over te veel dienstbaarheid aan de klant in veel gevallen wel.

Terwijl de Koning een penalty miste en Paus Franciscus werd uitgeluid, daalde de regen van lintjes weer neer op het volk. Nou ja... op landgenoten die zich minimaal vijftien jaar hebben ingezet voor de samenleving. Daar zitten elk jaar wel drie of vier accountants bij, met uitschieters in 2018 en 2019.

De redactie van Accountant probeert elk jaar de geridderde accountants te traceren. Maar omdat niet elke accountant de titel vermeldt voor het werk dat een lintje oplevert, moeten de cijfers achteraf nog wel eens naar boven worden bijgesteld. Zo zijn in 2025 niet twee, maar zes ridderorden uitgereikt. Een wegens verdiensten op het terrein van de voetbalsport, een ander wegens verdiensten op het terrein van sociale cohesie, religieus leven en cultureel erfgoed. Volgens de Kanselarij der Nederlandse Orden kun je ook worden geridderd als je jouw baan op een hele bijzondere manier invult. "Bijvoorbeeld door dingen te doen die veel verder gaan dan wat normaal gesproken wordt verwacht van iemand in zo'n functie. Het gaat er dan wel om dat die werkzaamheden niet alleen goed zijn voor de onderneming of instelling waar iemand werkt, maar ook voor de samenleving." Kortom: accountants die vijftien jaar lang het

publiek belang dienen - dus niet dat van het eigen kantoor of de klant - kunnen in aanmerking komen voor een lintje.

'Te klef'

De kans op veel meer lintjes is vooralsnog klein, als we de tuchtspraak een voorspellende waarde mogen toedichten. In het jaarverslag van de Accountantskamer over 2024 schrijft voorzitter Sandra Schreuder dat accountants vaak pal staan voor hun klant en daardoor het algemeen belang "soms compleet uit het oog" verliezen, zeker in het mkb. Ze hebben weliswaar beloofd of gezworen te handelen in het algemeen belang, maar de relatie met de klant is "te klef". De tuchtrechter ziet veel klachten over objectiviteit en situaties waarin de accountant de belangen van meerdere stakeholders en de eigen rol kennelijk niet goed heeft overzien. De accountant is dan dus niet dienstbaar aan het algemeen belang, maar aan dat van de klant, het kantoor of zichzelf. In de eerste vier maanden van 2025 heeft de Accountantskamer drie zaken berecht, waarin de accountant te dicht op de klant zat. Dat is niet eens zo heel veel.

Hengst

De meest recente gaat over de accountant van de Puriosohoeve en Jan Brouwer Holdings (24/3531). De paardenfokker/handelaar Brouwer heeft op een veiling voor drie ton de hengst Handsome O. verkocht aan de Noorse miljardairsvrouw Kristin Andresen. Volgens Brouwer en zijn getuigen is het paard gezond op transport gesteld. Volgens Andresen, haar getuigen en het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is de hengst geblesseerd gearriveerd. Het hof bepaalt dat de paardenverkoper de koper drie ton moet terugbetalen, plus een schadevergoeding. Brouwer en zijn accountant zagen de bui al hangen en de accountant bedenkt een volgens de rechter onrechtmatige constructie om de bv van zijn opdrachtgever leeg te halen. De accountant kiest ook te veel partij

Jaar	Totaal aantal lintjes	Lintjes voor accountants
2012	2.832	3
2018	2.906	7
2019	2.882	9
2020	3.060	3
2024	3.372	3
2025	3.427	6

(Bron: Accountant.nl)

Accountantskamer

24/3531 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2025:22

Accountantskamer

24/3469, 24/3470, 25/49 en 25/50 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2025:16

Accountantskamer

24/2414 Wtra AK
ECLI:NL:TACAKN:2025:3

voor zijn klant als hij de schade berekent die de onrechtmatige constructie de koper heeft berokkend. Daarbij kiest hij een aanpak die beter aansluit op de conclusie dat Purioso zonder herstructurering ook weinig verhaalsmogelijkheden zou hebben gehad, dan een antwoord op de vraag van de rechter doet. De accountant heeft de bedreiging voor zijn objectiviteit wel gezien, maar ja... wie had het rapport anders moeten opstellen?

Een klassiek geval van te grote dienstbaarheid aan de klant zien we bij de waardering van aandelen. In zaak 24/3469, 24/3470, 25/49 en 25/50 Wtra AK is de opdrachtgever een directeur die zijn aandelen moet verkopen aan de vereniging waarvan hij directeur is. De accountant constateert een belangentegenstelling, maar treft geen passende maatregelen om de objectiviteit te waarborgen. In plaats van alleen de cijfers te verwerken die de nieuwe dga hem verstrekke, had de accountant ook de vereniging om informatie moeten vragen en zijn (adviserende) rol moeten uitleggen aan beide partijen.

Een variant op partijdige aandelenwaardering bij verkoop is in het voordeel van het management de jaarrekening corrigeren die een voorganger vóór de verkoop heeft samengesteld (24/2414). De koper van de aandelen meent dat de Rijk niet toestaan verliezen op onderhanden projecten “naar rato van een lopend project” te verwerken in de jaar-

rekening en wil dat er een voorziening wordt opgenomen. Als je alleen kijkt naar de cijfers die de koper aanlevert, is die uitleg te verdedigen. Maar de Accountantskamer vindt dat de opvolger verder had moeten kijken dan zijn neus lang is, alvorens over te gaan tot fouterstel. Zo had de accountant zich meer moeten verdiepen in de informatie die hij van het management kreeg. Ook had hij deze informatie kritischer moeten bekijken en uit zorgvuldigheidsoogpunt extra werkzaamheden moeten uitvoeren. Als de accountant dit had gedaan, dan was hem niet ontgaan dat in de toelichting op de jaarrekening van de voorganger staat dat het volledige verwachte verlies wordt opgenomen, als de totale projectkosten waarschijnlijk hoger uitvallen dan de totale projectopbrengsten. Vanwege deze toelichting is de jaarrekening toch in orde.

Vrijwilligerswerk

De zaken tonen verschillende gradaties van overmatige klantvriendelijkheid. Maar in alle gevallen zat de accountant te dicht op de klant om het publiek belang en de belangen van anderen te zien. Zouden accountants daarvoor meer oog krijgen als zij de samenleving gaan dienen door zich als vrijwilliger in te zetten? Bijvoorbeeld een duurzamer wereld of een maagdelijk Antarctica? ←

‘Accountants die minstens vijftien jaar lang het publiek belang dienen, kunnen in aanmerking komen voor een lintje.’

MET HART EN ZIEL ACCOUNTANT

‘Ik ben meer bestuurder dan accountant’

“Nicolette en ik kenden elkaar veertig jaar. We begonnen ooit als *high school lovers* op het Citycollege St. Franciscus en zijn al die tijd verliefd gebleven”, schreef Fou-Khan Tsang (57) vorige zomer op zijn LinkedIn-profiel. Meer dan tweeduizend reacties van binnen en buiten de sector volgden op het bericht over het overlijden van zijn vrouw. Het was typisch Fouk, zoals zijn roepnaam onder accountants luidt: open, gepassioneerd en persoonlijk.

TEKST JAN-WILLEM WITS BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Bijna twee jaar leidde Fouk Tsang een ‘dubbelleven’ van mantelzorger voor zijn doodzieke vrouw en een gehandicapte zoon én als een van de leiders van de fusie van Alfa en ABAB. “Toen ze mij vroegen als beoogd bestuursvoorzitter van aaff heb ik aangegeven dat als het thuis verder achteruit ging, ik direct zou moeten kunnen stoppen. Daarop is er iemand aan het bestuur toegevoegd die als een schaduw met mij meeliep, zodat zij meteen kon inspringen als dat nodig was geweest. Alleen met de hulp van velen om mij heen heb ik het kunnen redden.”

Opinieleider

“Ik vind het wel grappig dat ik geld als een van de opinieleiders in de accoun-

tancysector, omdat ik eigenlijk maar een klein deel van mijn loopbaan in de controle werkte. Waarschijnlijk komt dat omdat ik wél overal een mening over heb en veel mensen mij nog steeds kennen van mijn tweewekelijkse columns in Accountancy-nieuws, de voorloper van Accountancy Vanmorgen. Maar de laatste keer dat ik zelf bij een controle was betrokken, is al heel wat jaren geleden. Ik maakte op een gegeven moment ook echt bewust de keuze om professioneel bestuurder te worden, zonder klanten. Die carrière-overstap is binnen de accountancy een goed bewaard geheim gebleven.”

“Mijn vader was een Rotterdamse middenstander, met kapsalons en sigarenzaken. Als kind leek het mij

leuk om slager of fotograaf te worden, maar op de middelbare school bleek ik een talent voor economie en boekhouding te hebben. Ik ben zelfs een keer de klas uitgestuurd bij boekhouden, omdat ik de docent tegensprak. De conrector moest later toegeven dat de leraar fout zat. Met mijn havo-diploma kon ik niet naar de universiteit. Daarom deed ik heao en later de schakelklas NIVRA. Tegelijk startte ik als assistent-accountant bij Borrie & Co., de accountant van mijn vader, zodat ik studeren en werken kon combineren. Mijn vader vond het een prima keuze en heeft nooit aan mij getrokken om in het familiebedrijf te komen.”

Staatsloterij

“De eerste keer dat ik met computers in aanraking kwam, had ik het gevoel →

‘Ik maakte op een gegeven moment bewust de keuze om professioneel bestuurder te worden, zonder klanten.’

‘Ik heb afstand van het dossier en kan daarom soms een zinvolle spiegel voorhouden.’

dat ik de Staatsloterij had gewonnen. Ik hield er een levenslange fascinatie voor IT aan over. Een goede vriend tipte mij over een baan bij Paardekoper & Hoffman. Daar kon ik iets gaan doen op het snijvlak van automatisering en organisatieadvies. Ik deed nog een paar jaar in de controle mee, maar daarna stapte ik over naar de advieskant. Ik merkte al snel dat je moest kiezen: óf een goede accountant worden, óf een goede consultant. Mijn ‘ontrouw’ aan het pure accountancyvak begon dus al vroeg. Maar dat had ook zijn keerzijde: als consultant was er geen perspectief om partner te worden. Daarom besloot ik na elf jaar iets anders te zoeken.”

Stukjes

“In die tijd begon ik ook mijn stukjes voor Accountancynieuws te schrijven. Heel de wereld keek met angst en beven naar de millenniumwisseling en de mogelijke IT-problemen die zouden ontstaan door wat toen de *millenium-bug* heette. Ook voor accountants was

dat een prominent thema, waardoor ik heel wat lezingen heb gegeven over de digitale rampspoed die uiteindelijk niet plaatsvond. Ik bouwde daardoor wel enige bekendheid binnen de sector op. Dat viel ook een headhunter op, die mij bij het softwarebedrijf Exact binnenhaalde als directeur voor de accountancymarkt en zakelijke dienstverlening. Het was een wat onrustige tijd, met veel wisselingen aan de top. Inhoudelijk was het wel heel interessant, onder meer door de komst van online boekhouden. Ik was daarom bij heel wat IT-projecten van accountantskantoren betrokken.”

Spiegel

“Ook bij Alfa was ik als adviseur betrokken. Op een gegeven moment hoorde ik dat mijn voorganger met pensioen ging en vroeg een keer of er al een opvolger was gevonden. ‘We zaten eigenlijk aan jou te denken’, kreeg ik als antwoord. Uiteindelijk duurde het erg lang om het rond te maken, mijn langste sollicitatie ooit,

maar ik was blij dat ik weer terug was in de accountancy. In de zomer van 2026 vier ik er mijn twintigjarig jubileum, zij het nu met een aaff-vlaggetje in mijn hand. Toen ik bij Alfa begon, was het een vrij traditioneel agrarisch kantoor, dat voortkwam uit de Christelijke Boeren Tuinders Bond. Een uniek bedrijf, omdat het als een van de weinigen geen partnerstructuur kende (en kent). Er is wel veel veranderd, met name op het gebied van automatisering. Bij Alfa heb ik van meet af aan aangegeven dat ik volledig professioneel bestuurder wilde zijn, zonder een klantenportefeuille. Ik vind dat ook heel gezond, omdat je nooit hoeft te kiezen tussen aandacht voor je klant of voor je eigen organisatie. Ik ben wel beleidsbepaler dus moet mijn vaktechniek bijhouden, maar ik ben vooral een sparringpartner. Ik heb afstand van het dossier en kan daarom soms een zinvolle spiegel voorhouden.”

Groeien

“In onze strategie werd groeien met hoofdletters geschreven. In 2022 zat ik een week op Harvard. Tijdens een van de colleges werd duidelijk dat *private equity* de zakelijke dienstverlening aan het bestormen was en dat ook de accountancy snel zou volgen. Ik begrijp de voordelen goed, bijvoorbeeld om overnames te kunnen financieren, maar ook om geld te hebben om een generatiewisseling van partners te betalen of in IT te kunnen investeren. Het grootste voordeel is nog wel dat het een stimulans biedt om het management te professionaliseren. Waarom zou je als accountant-bestuurder verstand moeten hebben van zaken die niet tot jouw vakgebied behoren? Je maakt een medisch specialist toch ook geen cfo van een ziekenhuis? Ik zie tegelijk wel de risico's en begrijp de aarzelingen van de AFM. Het is ook niet echt een compliment voor het zittende management; kennelijk zien

CV

Fou-Khan Tsang werd in 1968 geboren in Rotterdam en groeide op in een ondernemersgezin met een broer. Zijn vader was middenstander en had onder meer een kapsalon en sigarenzaken.

Na zijn middelbare schoolopleiding aan het Sint Franciscuscollege werd Fouk assistent-accountant bij het Rotterdamse accountantskantoor Borrie & Co. Na twee jaar stapte hij over naar Paardekoper & Hoffman, dat later fuseerde met Mazars. Hij werd managementconsultant met een specialisatie in automatisering. In 2003 ging Fouk aan de slag bij Exact Software. Vanaf 2006 werkt hij voor Alfa, waar hij in 2011 ceo werd. In 2024 fuseerde Alfa met ABAB en werd hij opnieuw gevraagd als voorzitter van de raad van bestuur van aaff. Daarnaast vervulde hij diverse bestuurlijke rollen, onder meer als bestuurslid van de SRA en is hij voorzitter van de Vereniging van accountants- en belastingadviesbureaus. Fouk trouwde in 1991 met zijn jeugdliefde Nicolette. Samen kregen ze drie kinderen. In november 2022 werd bij Nicolette darmkanker geconstateerd, waaraan zij op 3 juli 2024 overleed.

Geef jouw boekhouding een boost

Met Basecone en Twinfield Boekhouden

Wil je jouw processen slim automatiseren? Met Basecone en Twinfield Boekhouden heb je administratieve taken snel en efficiënt uitgevoerd. Onze software is veilig, rijk aan functies en werkt 100% in de cloud. Zo houd je je administratie gemakkelijk up to date. Daarbij koppelen Basecone en Twinfield Boekhouden met vele andere pakketten. Ideaal voor bijvoorbeeld webshops, zorg en agro!

Ontdek het zelf op [twinfield.nl](https://www.twinfield.nl)

hbo **A&A** **HOGESCHOOL voor de** **ACCOUNTANCY**

- **Associate Degree Accountancy**
- **Bachelor Accountancy**
- **Accountancy AA**
 - Assurance (certificerend)
 - Accountancy-MKB (adviserend)
 - Praktijkopleiding AA (training schrijven pop, trainingsdagen, intervisie, begeleidingsdagen en referaat)

**Kies voor een deeltijdstudie bij
de specialist voor de **AA**-opleiding**

Start Referaat 27 augustus of 10 september 2025

Start overige opleidingen september 2025

Opleidingsmanagement

Wilco Haar
Patrick Westerink AA
Marie-Christine Sleurink

Hoofdkantoor

Transistorstraat 7
1322 CJ ALMERE

Leslocaties

Amsterdam / Almere
Den Haag - Dordrecht - Aruba
Almelo

www.hboaa.nl

085 4015700

info@hboaa.nl

externe investeerders toch mogelijkheden om zaken efficiënter aan te pakken dan jezelf.”

Fusie

“Gelukkig was Alfa een rijk kantoor, zodat we de luxe hadden om private equity buiten de deur te houden. Om toch te kunnen groeien, gingen we denken aan een fusie. Er was een aantal kantoren in beeld, maar dat ging uiteindelijk toch steeds niet door. Totdat Ronald Meijers, destijds bestuursvoorzitter van ABAB, en ik een jaar of drie geleden eens een keer zijn gaan eten. Er was direct een klik. Beide bedrijven hebben geen maatschap en kiezen voor werknemersparticipatie, we delen een achtergrond in de agrarische wereld en we omarmen dezelfde waarden en ambities. Dat

was voldoende om de *business case* verder uit te werken.”

Fouk haalt diep adem. We wisten beiden dat er een moment zou komen waarin we het over de ziekte en het overlijden van zijn vrouw Nicolette zouden moeten hebben. Al bij de eerste vraag, of het klopt dat Nicolette zijn ‘schoolliefde’ was, schiet Fouk vol. Het zijn de tranen waarachter een onvoorwaardelijke, ongebroken liefde schuilgaat, een voortdurend gemis.

“Sorry, ik had mij voorgenomen om niet te gaan huilen, maar ik kan het toch niet tegenhouden. In de begintijd kwam ik steeds mensen tegen die nergens vanaf wisten en enorm schrokken toen ze het hoorden. Daardoor begon ik zelf ook meteen weer te huilen.

‘Mijn thuissituatie dwong mij wel om een goede balans te vinden en tijd te maken als ik er moest zijn.’

Dat is de reden geweest om er iets over op LinkedIn te schrijven. Anders kwam ik iedere dag gesloopt thuis.”

Rouw

“Het besluit om de fusie door te zetten en de diagnose dat Nicolette kanker had, na deelname aan een bevolkingsonderzoek, kwamen bijna op hetzelfde moment. Het was het begin van een *rollercoaster*, ook omdat niet alleen mijn vrouw maar ook onze zoon, die een dubbele beperking heeft, mantelzorg nodig had. In het voorjaar van 2024 ging het opeens veel slechter. Daarna heeft zij zelf besloten om het moment van haar overlijden te kiezen. Het was in het begin onwezenlijk om mee te *dealen*. Rouw is iets dat je moet leren. Natuurlijk bestaat dan het gevaar dat je in je werk vlucht. Het gééft ook afleiding. Maar mijn thuissituatie dwong mij wel om een goede balans te vinden en tijd te maken als ik er moest zijn. Ik ben het wel anders gaan doen. Bijvoorbeeld door mij niet meer met operationele zaken bezig te houden. En door mensen vaker mijn kant op te laten komen, in plaats van iedere dag naar Wageningen te rijden. Het Van der Valk-hotel dat dicht bij mijn huis ligt, begon op een dependance te lijken. Daarom zeg ik nu soms gekscherend dat we maar een nieuw kantoor hebben geopend dat naast dat Van der Valk-hotel ligt. Eigenlijk heb ik nu best wat rust in mijn agenda. Maar daarvoor ben je dan ook de voorzitter.” *[lachend]*

Pioniersfase

“Ik stopte al jaren geleden met mijn vaste columns, maar gebruik nu LinkedIn om mijn eigenwijze opinies te delen. Volgens mij zitten we als accountants na meer dan honderd jaar weer in een pioniersfase. Ik voorzie na deze nog een nieuwe consolidatiegolf en een totaal andere top tien van kantoren na de big four, mede vanwege de ontwikkelingen op het gebied van →

Laat salarisadministratie geen hoofdpijndossier zijn

Profiteer van expertise en ontzorging
op gebied van salarisadministratie & hr.

✉ info@jiglerhr.nl

🌐 jiglerhr.nl/accountant

☎ 0342 22 00 90

private equity. Er zou bijvoorbeeld een pan-Europees kantoor kunnen komen, zoals Mazars ooit deed, of een trans-Atlantische combinatie bijvoorbeeld door Baker Tilly. Door PE wankelt ook het traditionele partnermodel. Mede vanwege mijn IT-achtergrond sta ik natuurlijk vooraan om de kansen van AI voor de sector te volgen. Maar de grootste uitdaging blijft hoe we het beroep aantrekkelijk weten te houden en te maken. Ook voor aaff is de grootste rem op groeien het ontbreken van voldoende mensen. Daarom vind ik het onbegrijpelijk dat er vanuit de sector zo lauw is gereageerd op het bijstellen van de Europese regels voor duurzaamheidsverslagen. Wat doet dit met jonge mensen die nadenken over ons beroep? Waarom is er geen revolutie uitgebroken en zijn er door accountantskantoren geen woeste brieven naar Brussel gestuurd, nu al hun investeringen in rook dreigen op

te gaan? Waren de grote kantoren er misschien toch nog niet klaar voor? Het is in ieder geval een enorme gemiste kans om het beroep opnieuw uit te vinden en aantrekkelijker te maken.”

Troepen

“Ik kreeg vaak het verwijt dat ik te ver voor de troepen uit zou lopen. Maar ik zie de leiders van de sector nog te vaak volledig defensief opereren. We hebben onze communicatie gewoon niet goed op orde. Het helpt niet als vertrekkende bestuursvoorzitters in interviews lopen te mopperen dat politici en toezicht-houders kritisch blijven ‘terwijl we toch al zo veel hebben veranderd’. Zeg gewoon eens hardop dat we vóór de ‘53 maatregelen’ gewoon te commercieel waren geworden. We doen heel mysterieus over wat ons vak nu precies is en waar onze toegevoegde waarde ligt. Daardoor blijft de kloof met het

MET HART EN ZIEL

“Met meer persoonlijke en kwetsbare verhalen kan de sector meer begrip en sympathie verwerven dan met de stoïcijnse opstelling die nu domineert”, schreef Jan-Willem Wits ooit in een opiniebijdrage op Accountant.nl.

Voor Accountant pakt hij via een reeks interviews zelf de handschoen op. Wits heeft een eigen adviesbureau en werkte als communicatieadviseur eerder onder meer voor KPMG en EY.

maatschappelijk verkeer bestaan. Waarom stopten we bijvoorbeeld met die sectorale management letters? Telkens als er iets in de economie of het bedrijfsleven speelt, zou bij Eva Jinek een accountant moeten aanschuiven. Ik heb zelf niet de ambitie om die rol te pakken, bijvoorbeeld als voorzitter van de NBA. Wanneer ik stop bij aaff, dan wil ik juist iets heel anders gaan doen. Ik word misschien wel chauffeur op busjes om gehandicapten rond te rijden. Dan blijf ik toch een beetje bestuurder.” ←

‘De accountant mag je aanspreken op de effecten van fraude, niet op de fraude zelf.’

ALBERT BOSCH

Registeraccountant Albert Bosch ondersteunt vanuit V&A accountantsadviseurs veel accountantskantoren, bijvoorbeeld met opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen (OKB's). Hij roert zich regelmatig in het accountantsdebat, zoals recent rondom het AFM-onderzoek naar frauderisico's.

TEKST MARC SCHWEPPE BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Waarom koos je voor een eigen praktijk met V&A, na het werken in de openbare praktijk?

"Ik kende Niels van Nieuw Amerongen uit onze tijd bij EY in Leiden. We hadden een klik door onze vaktechnische belangstelling. Na zeven jaar EY vertrok ik naar BDO in Canada. Toen ik terugkwam was Niels gestart met een voorganger van V&A en ben ik aangehaakt. De Wta kwam, extern toezicht, de omslag van commercieel denken naar vaktechniek en compliance. Zo ontstond ook het vak van OKB'er. Ik ben niet commercieel gedreven, maar kwalitatief goed werk leveren is commercieel succesvol, zo leerde een voormalig leidinggevende mij."

In de afgelopen tien jaar is binnen de sector veel energie gestoken in verbetering van de controlekwaliteit. Kun je dat merken?

"In plaats van controlekwaliteit spreek ik liever van controleveiligheid. Die is inmiddels een stuk beter dan tien of twintig jaar geleden. Tegelijk verwachten we ook steeds meer, want organisaties zijn groter en complexer dan in het verleden. De standaardreflex is vaak om meer regels op te leggen. Tegelijk kun je niet stellen dat elke nieuwe regel overbodig is of niks toevoegt. Maar wat mij betreft zouden regels een geldigheidstermijn

moeten krijgen, met een optie voor verlenging na evaluatie, bijvoorbeeld elke vijf jaar."

De rol van de accountant bij fraude was recent weer reden voor discussie. Wat moet het beroep doen om duidelijk te maken wat je van een accountant mag verwachten?

"Als het gaat om de rol van de accountant bij fraude, maak ik graag een parallel met een brandverzekering. Dat is niet een verzekering tegen brand. Als accountant ben je niet verantwoordelijk voor het voorkomen, ontdekken of blussen van een brand, maar richt je je op de brandschade. Bij een (vermoeden van) brand bel je de brandweer, niet de verzekeraar. De accountant mag je aanspreken op de effecten van fraude, niet op de fraude zelf. Dat moeten we beter uitleggen, maar ik vind dat ook lastig."

Het tekort aan mensen in de accountancy is steeds meer reden voor zorg. Wat doet V&A om mensen te binden?

"We begonnen V&A met zijn tweeën, pas na vijf jaar kwam er een derde bij. Inmiddels hebben we bijna tien mensen, zonder specifieke groeiambitie. Kwaliteit boven kwantiteit. OKB-werk is onze belangrijkste activiteit, naast compliance-ondersteuning. Ons succes komt deels omdat we goed zijn in wat we doen, maar het tekort aan mensen in de sector is voor ons ook een *business driver*.

Binnen V&A heeft iedereen veel vrijheid om het werk te organiseren. We hebben regelmatig werkoverleg, maar ik heb geen idee wat mijn collega's morgen doen. Met dank aan ICT kost de maandafsluiting weinig tijd."

Hoe kijk je naar de ontwikkelingen binnen het accountantsberoep, als het gaat om zaken als innovatie of de invloed van externe financiers?

"Ik verwacht dat ons werk deels verschuift naar AI, maar de menselijke factor blijft van toegevoegde waarde. Als het om private equity gaat, merk ik bij de vraag naar onze diensten nog geen invloed. Natuurlijk ben ik wel benieuwd of besluitvorming bij kantoren anders wordt met een pot geld op tafel. De bundeling van klanten kan voor ons een risico zijn, maar tot op heden blijven we goed in beeld. Meer focus op commerciële doelstellingen hoeft niet ten koste te gaan van vaktechnische doelen. Kwaliteit is ook commercieel goed, de beste formule is opnieuw worden gevraagd om je diensten te leveren."

Wat doet Albert Bosch als hij niet werkt?

"Ik ben recent getrouwd, ben ook druk met mijn kinderen. Ik houd van musea, lezen, wandelen en Netflix. En sinds mijn jaren in Canada speel ik ijshockey, daar deden we als BDO mee in een kantorencompetitie, de *accountants league*." ←

CV

Albert Bosch (1976) begon zijn loopbaan als accountant bij EY. Hij vertrok in 2007 naar Canada om bij BDO Dunwoody te werken. Terug in Nederland was hij korte tijd adviseur bij Solunational en begon daarna V&A accountantsadviseurs, samen met Niels van Nieuw Amerongen. Albert is ook verbonden aan de accountantsopleiding van de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij is getrouwd en woont in Amsterdam.

Beroepsgenoten op de Balkan

In luttele jaren tijd groeide de zuidelijke Balkan uit tot een aanzienlijke *hub* voor de Nederlandse accountancy. In Belgrado werken honderden Servische accountants voor tientallen mkb-accountantskantoren aan de jaarverslaggeving en in de controlepraktijk. "Dit gebied is goud voor de Nederlandse accountancy."

TEKST WILBERT GEIJTENBEEK BEELD SHUTTERSTOCK

In een kantoor midden in de Servische hoofdstad Belgrado krijgt het team van Olivera Veličković een online training. Twee uur lang worden de fitnesses van de Nederlandse algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving aan de zes Servische specialisten in accountancy en belastingadvies uitgelegd. Nuttige kennis, want zij houden zich voltijds bezig met de samenstelling van jaarrekeningen en het doen van aangiften voor Nederlandse ondernemingen. Veličković is de schakel voor het Amsterdamse accountantskantoor RS Finance in Belgrado. “Ik ben *team lead*. Negentig procent van mijn werk betreft jaarverslaggeving.” En dus is ze specialist in “Dutch GAAP”.

Dat doet Veličković al vier jaar voor RS Finance. Het op het mkb gerichte kantoor met honderd medewerkers heeft, naast vestigingen in Amsterdam, Rotterdam en Purmerend, ook een *hub* in Belgrado. Die draait volwaardig mee in de operatie, legt Veličković uit. Zo hebben de medewerkers laptops die inloggen op het interne systeem van het Nederlandse kantoor, gebruiken zij e-mailadressen met een domeinnaam van het kantoor en staat op hun LinkedIn-profiel dat zij medewerker zijn van het kantoor. En nu de directie vijf jaar na covid wil dat medewerkers weer vaker naar kantoor komen, geldt dat ook voor het team in Servië. “En wordt er een gezamenlijke lunch georganiseerd in Nederland, dan is er ook een gezamenlijke lunch in Belgrado”, legt Veličković uit.

Minder stress

Veličković stapte in 2021, na een loopbaan als accountant bij de Servische farmaceut Jugohemija, bij EY en bij KPMG, over naar RS Finance. Een gezonde keuze, vindt ze. “Ik heb hier veel minder stress en werkdagen van acht uur. Dat geeft me meer tijd voor mijn gezin.” Dat verschil in werkdruk is een cultureel verschil, legt ze uit. “Toen ik mijn eerste btw-controle voor een Nederlandse klant voorbereide voor mijn Nederlandse collega Mark, zei hij doodleuk: ‘Ik pak dat na mijn vakantie wel op.’ Terwijl zijn vakantie drie weken zou duren. Ik was verbaasd, hier in Servië zou dat niet kunnen. Pas na zes maanden leerde ik een beetje relaxen.”

Wat haar daarbij hielp, zijn de Nederlandse omgangsvormen. “Nederlanders zijn eigenlijk te open. Maar ik houd daar wel van. Ze vertellen gewoon wat oké is en wat niet.”

Veličković is sindsdien bezig haar team uit te breiden en te trainen in het werken voor Nederlandse cliënten, met wie de Servische medewerkers in het Engels communiceren. Vertaalhulpen als Google Translate maken het mailverkeer eenvoudig. Hoewel haar werk in de praktijk volledig op RS Finance is gericht, is ze formeel niet in dienst van dat

‘Dit gebied is goud. Er werken degelijk geschoolde professionals, met ervaring bij de big four-kantoren.’

kantoor. Ze is medewerker van Becky.works, een door Nederlandse ondernemers opgebouwde detacheerder van accountants. Veličković: “Mijn gezondheidsverzekering wordt door Becky geregeld. Maar alle werkgerelateerde zaken bespreken we met RS Finance.”

Interne competitie

Zoals RS Finance zijn er inmiddels ruim vijftig kantoren klant van Becky. Het overgrote deel betreft Nederlandse klanten, variërend van administratiekantoren tot auditkantoren. Elk van die klanten heeft bij Becky een eigen ‘eilandje’. Wie door de ruimtes op de verschillende etages van het kantoorpand heen kijkt, ziet er de emblemen van Flynnh, Crop, Iding, De Coop en Haegen en het Belgische Vandelanotte. Wordt er gewerkt, dan tonen de beeldschermen de documenten van Nederlandse scholengemeenschappen, Nederlandse zorginstellingen en Nederlandse stichtingen, overheden en mkb-ondernemingen. Nagenoeg niemand beheerst de taal, maar dankzij vertaalapplicaties is dat geen enkel obstakel. →

Kantoor met uitzicht van Belgrado

Elk team heeft een eigen Servische teamleider, die zich verantwoordelijk voelt voor het welzijn, de werkdruk en de omvang van het team. Het uitbreiden van het team is de ambitie. "Ik wil dat mijn team het grootste van Becky wordt", aldus een teamleider. Het huidige grootste team telt 35 werknemers. Maar de ambitie van accountantskantoor aaff is om dat aantal volgend jaar ruimschoots te overbruggen - dat toptienkantoor wil in de nieuwste hub van Becky in het Bosnische Sarajevo een eigen team van honderd werknemers uitbouwen. De omvang van de teams weerspiegelt hoe goed het gaat met het bijbehorende kantoor in Nederland, concludeert Sjoerd Heijmans.

ARJAN SCHIPPERUS, RS FINANCE

Accountantskantoor RS Finance heeft een team van zes mensen in Belgrado werken. Volgens oprichter Arjan Schipperus biedt dat mogelijkheden om snel te groeien.

"Ons kantoor is in twaalf jaar tijd uitgegroeid tot bijna honderd medewerkers. Daarom openden we al vroeg een kantoor op Curaçao - puur om onze arbeidsmarkt-behoefte te vervullen. Maar de vraag naar accountants bleek daar zo mogelijk nog groter dan in Nederland - iedereen bleef maar aan ze trekken. Voor corona kwamen we in contact met Becky en bezocht ik Servië om de propositie te verkennen. Door corona moesten we onze plannen uitstellen tot 2021, maar sindsdien hebben we een team in Belgrado.

We begonnen in Belgrado met een senior-medewerker met ervaring in de samenstelpraktijk. Olivera Veličković had veel ervaring en daardoor wilden onze Nederlandse medewerkers graag met haar werken. Van het begin af aan maakte zij onderdeel uit van een eigen team. Dat hebben we geleerd van Curaçao - dat de planning het hele jaar moet doorlopen. Want de dynamiek van het *busy season* heeft impact op hoe je *outsourcing* aanpakt. In de eerste helft van het jaar wil iedereen alles bij het buitenlandse team leggen en in de tweede helft van het jaar doen onze mensen in Nederland alles liefst zelf. Er werken nu zes mensen in ons Servische team. Die komen bij de start van hun dienstverband een paar weken naar Nederland toe. En een van onze managers vliegt regelmatig naar Belgrado. Het Servische team draait volledig mee in onze ontwikkelcyclus - ze volgen al onze trainingen online. We melden steeds vaker aan onze klanten dat onze controller in Belgrado zit en dat dus alles in het Engels gaat. Dat is voor negen op de tien klanten geen probleem.

De loonkosten in Servië liggen lager dan hier, maar met de *service-fee* van Becky zijn de kosten redelijk gelijkgetrokken. Overigens stijgen de lonen in Belgrado ook. Misschien scheelt het al met al 10 à 15 procent, waarbij de junioren relatief wat duurder zijn. Tegelijk heb ik er een manager op zitten, wat extra communicatietijd vergt. Maar dat is de inspanning volledig waard. Het is bovendien leuk voor onze mensen om collega's in Belgrado te hebben. Hartelijke mensen ook."

Arbeidsethos

Heijmans voert samen met compagnon Geert Leijen de directie van Becky, dat met inmiddels 250 werknemers een groeiende omzet van zo'n zeven miljoen euro draait en ruim vijftig klanten telt. Heijmans en Leijen zijn bezig om een derde locatie op te bouwen, elders in de zuidelijke Balkan. De belangstelling voor de Balkan als goudmijn voor accountants is relatief nieuw. Heijmans verklaart: "Dit gebied is goud. Er werken degelijk geschoolde professionals, met ervaring bij de big four-kantoren. Het arbeidsethos is hoog, mensen zijn gemotiveerd en spreken goed Engels." Tegelijk liggen de lonen er lager. Dat Albanië en de voormalige Joegoslavische landen ten zuidoosten van Bosnië-Herzegovina buiten de Europese Unie vallen, maakt dat lokaal talent geen gebruik kan maken van het vrije arbeidsverkeer dat bij de interne dienstmarkt van de EU hoort. Toch zijn de arbeidsmarkt en de economie sterk op het Westen gericht. Ook andere Nederlandse ondernemingen vonden de stad. Zo groeide ICT-onderneming Levi9, mede-eigendom van prins Bernhard van Oranje junior, in twintig jaar tijd uit tot een grote werkgever in Belgrado.

Nearshoring

De Balkan is dan ook een bereikbaar alternatief voor accountancyhubs als India, waar de big four al decennia *shared service centers* exploiteren. De grote kantoren verplichten hun Nederlandse accountants om bij hun werk ondersteuning van India te betrekken. Zonder dergelijke oekazes lopen kantoren het risico dat werknemers op afstand buiten het *busy season* niets te doen hebben. Voor kleinere kantoren zijn de Antillen, Suriname en Zuid-Afrika populaire hubs geworden - die bieden culturele en vakinhoudelijke overeenkomsten, zoals de Nederlandse

Sjoerd Heijmans

Bojana Negovanović

Emanuela Jović

Gavriilo Petrović

Olivera Veličković

taal en de vakopleiding. Maar volgens Heijmans en zijn compagnon Leijen, die Becky hebben opgericht samen met investeerders Marc Lucas en Niels Thimmer, liggen die locaties te ver van Nederland vandaan. Heijmans en Leijen kennen elkaar van de Hoge Hotelschool in Maastricht en werkten nadien enkele jaren bij Deloitte.

Cultuurverschillen

Een van hun eerste werknemers is Emanuela Jović, die voor de culturele overbrugging verantwoordelijk is. Zij is de huidige *chief operating officer* en spreekt vloeiend Nederlands, omdat zij in de jaren negentig na de Joegoslavische oorlogen met haar ouders naar Nederland vluchtte en in Overijssel is opgegroeid. “Ik ken de Balkancultuur, met zijn gastvrijheid, spontaniteit en het temperament, maar ook de nuchterheid en assertiviteit van de Nederlandse cultuur.” Volgens Jović is wederzijds begrip de grootste opgave voor Nederlandse accountantskantoren die een team op afstand in de Balkan optuigen. “Beginnende Servische medewerkers snappen de Nederlandse cultuur niet altijd. Ze moeten de werkgever in Nederland leren begrijpen.” Om die reden noemt Becky zichzelf geen outsourcingonderneming, hoewel het technisch gezien wel een detachingsbedrijf is. Jović: “Wij noemen onze teams ‘collega’s op afstand’. Zo willen we ook dat onze partners dat zien: als volledig onderdeel van het Nederlandse accountantskantoor.”

Ze geeft een voorbeeld: “De directie van een Nederlands accountantskantoor bracht een tijdje terug voor het eerst

een bezoekje aan het Servische team. Dat zou voor het team een eerste kennismaking worden met twee partners en twee projectleiders uit Nederland. De vluchttijd was bekend, maar de eerste hele dag hadden de managers geen tijd om hun team te ontmoeten. Dat vonden ze vreemd, want op de Balkan wordt hoe je iemand ontvangt, gezien als een oordeel over hoe je iemand waardeert. Pas in de avond kregen ze een berichtje van de Nederlandse delegatie: “We zitten in een restaurant, maar voel je niet verplicht om aan te schuiven, want het is buiten kantoor tijd.” Jović, lachend: “Voor Nederlandse begrippen is dat een gul gebaar. Maar op Serviërs komt dit over als een belediging. Niemand kwam. Eén groot misverstand.”

Reisbureau

“Om dat soort misverstanden te voorkomen trainen we Serviërs in Nederlandse *soft skills*”, legt Jović uit, terwijl ze nog een lesje in Balkan-etiquette geeft. “In Nederland is geen nieuws doorgaans goed nieuws. Hier geldt dat als je werkgever niets zegt, je jezelf moet afvragen of hij eigenlijk wel tevreden over je is.”

En dus begint elk klantcontact met een reis naar Belgrado. “Voor de teambuilding”, legt Heijmans uit. “Bouwen aan een gezonde cultuur vinden accountants vaak lastig. Borrels van accountantskantoren zijn vaak een flesje pils met een plateautje kaasblokjes. Wij zorgen hier voor goede hotels, degelijke borrels, heerlijke etentjes.” Becky heeft daarvoor een eigen *event & travel manager* in dienst. →

‘Het omscholen duurt vijf tot zes maanden. We nemen daarom altijd eerst een goede projectleider aan, die de rest van het team uitbouwt, inwerkt en aanstuurt.’

BEZOEK ONZE BRANDSTORE: LIJNMARKT 37, UTRECHT

TED LOUISE

NIEUW!
ELEGANTE RUGTAS

ELEGANT, ECOLOGISCH EN EFFICIËNT GEORGANISEERD

Dutch Design: Deze rugtas is geschikt voor een 15.6 - 17 Inch laptop en is dé definitie van multifunctioneel design. Elegant als handtas, praktisch als schoudertas en comfortabel als reistas. Dankzij de uitneembare laptophoes switch je moeiteloos van werkmodus naar een spontane getaway.

Elegant van buiten,
georganiseerd
van binnen

Meerdere
modellen en
kleuren

Composteerbaar
Zeology-
Leather

www.tedlouis.com

Bojana Negovanović onderhoudt voor Becky de vlieguren tussen Nederland en Servië en de verblijven op locatie. “We regelen taxi’s, reisleiders en tickets voor concerten, musea en vaartochtjes. Mijn eigen favoriet is het Rembrandt Museum in Amsterdam.” Becky heeft deals met hotels in Belgrado en in Sarajevo. Negovanović: “Het gaat de klant niet om het aantal uren, maar om de experience, die een stevige band met het team op afstand smeedt.”

Campusrecruitment

Net als Nederlandse kantoren, werft ook Becky in Servië op de universiteiten talent uit de schoolbanken. Dat doet Jović met stageplekken, met gerichte opleidingen in de Nederlandse boekhoudpraktijk en door te bemiddelen voor woonruimte in de Servische hoofdstad. Voor vakinhoudelijke trainingen worden geregeld Nederlandse specialisten ingevlogen. Jović: “Het omscholen duurt vijf tot zes maanden. We nemen daarom altijd eerst een goede projectleider aan, die de rest van het team uitbouwt, inwerkt en aanstuurt.”

Zo’n projectleider is Gavrilo Petrović. Hij kent vakinhoudelijke afkortingen als Vpb, btw, KvK en NOW. Petrović is bij Becky teammanager voor het op de horeca gerichte administratiekantoor IBEO, dat in Belgrado 35 professionals heeft werken, nagenoeg gelijk aan de veertig fte die IBEO in Nederland heeft. Die bedienen zo’n 1.100 Nederlandse cliënten met administratief, belastingadvies- en samenstellingswerk. Hij begon bij Becky met de basisboekhouding, de verwerking van bankafschriften en de maandelijkse aangiften omzetbelasting voor cliënten van IBEO.

Minder rigide

Petrović is fan geworden van de Nederlandse accountingcultuur. “Nederland biedt ondernemers en accountants veel meer ruimte dan Servië. In Servië is de deadline van 31 maart voor de indiening van jaarrekening spijkerhard. De belastingdienst is daarin heel rigide.” Ook btw-aangiften moeten in Servië binnen vijftien dagen na afloop van de maand worden ingediend. Uitstel bestaat niet. En aan suppletieboekingen doet de Servische fiscus ook niet. “De Nederlandse Belastingdienst is geweldig flexibel.”

In zijn eerste jaar groeide Petrović’ IBEO-team naar twaalf mensen. “Vanaf dat moment begon ik nieuwelingen te trainen in het vak.” Zijn gouden tip? “In het Nederlands bestaat geen zakelijk woord voor alstublieft. Nederlandse

‘De bepalende factor voor succesvolle nearshoring is de kwaliteit van de mensen.’

NEARSHORING EN OUTSOURCING

Meerdere dienstverleners startten de afgelopen jaren met nearshoring en outsourcing gericht op Nederlandse accountantskantoren.

In navolging van Becky lanceerde audit-only-kantoor *The Audit Generation* in Belgrado de eigen hub *The Finance Generation*, dat enkele tientallen auditspecialisten heeft werken voor verschillende Nederlandse controlepraktijken. FinanceTeams doet datzelfde vanuit Sarajevo in Bosnië en Tirana in Albanië.

Dit jaar lanceerde techdetacheerder Gapstars het label Gapstars for Finance, waarmee het financiële professionals aanbiedt die vanuit Lissabon in Portugal en Colombo op Sri Lanka werken. En vanuit de Zuid-Afrikaanse steden Kaapstad en Johannesburg plaatst aanbieder Kula Remote accountants, controllers en auditors bij bedrijven in de Nederlandse financiële sector.

klanten communiceren informeel en *to the point*. In Servië moet je altijd eerst het ijs breken.” Als spil tussen de Nederlandse en Servische teams vliegt Petrović geregeld naar Nederland, voor afstemming tussen de teams. “Het contact is prettiger in levenden lijve.”

Blijvend fenomeen?

In de auditpraktijk van Servië wordt de schaarste aan accountants groter. Niet vreemd, Belgrado is een financiële hub voor internationale ondernemingen. “Zeker in de controlepraktijk is de vraag naar ervaren professionals groot”, aldus Petrović. Servië is kandidaat-lidstaat van de EU en onderhandelingen over toetreding tot de Europese Unie zijn al meer dan een decennium gaande. Ook Noord-Macedonië, Bosnië-Herzegovina, Montenegro en Albanië zijn inmiddels kandidaat-lidstaten. Toetreding tot de unie zal een economische hausse teweegbrengen, wat de lonen fors kan doen stijgen. Volgens critici is de huidige hubstatus van Belgrado op zijn best een tijdelijk fenomeen.

Heijmans, die kansen ziet om Becky te laten uitgroeien tot duizend werknemers, is het daar niet mee eens. “Kijk naar Bulgarije. Dat is al ruim twee decennia lid van de EU. Ja, veel mensen zijn er vertrokken, maar tegelijk zijn er veel Amerikaanse bedrijven gevestigd met hun regionale hoofdkantoren. De bepalende factor voor succesvolle *nearshoring* is de kwaliteit van de mensen. Juist in Nederland hebben we daarmee groeiende problemen. We krijgen het vak niet aantrekkelijk voor de instroom van jong talent.” Heijmans rekent erop dat de Nederlandse accountancy de komende tien jaar nog nood heeft aan buitenlands talent. “Zolang niet al het werk in de accountancy is geautomatiseerd, zijn professionals op de Balkan broodnodig.” ←

‘Hoe terecht het ook is dat de studie lang duurt en hoge eisen stelt, het moet gemakkelijker worden om in te stromen.’

IN BEELD

Portret van een opmerkelijke accountant

TEKST HENK VLAMING BEELD MICHEL TER WOLBEEK

Ciaran Robbins

Sinds Ciaran Robbins bij KPMG de overstap maakte van de financiële audit naar *sustainability*, zo'n vier jaar geleden, ervaart hij nieuwe zingeving als accountant. "Ik kwam in een hele nieuwe wereld, met collega's die soms een heel andere achtergrond hadden dan accountancy, zoals een fysicus en een specialist in biodiversiteit. Collega's met soms ook heel andere zienswijzen. Klanten zien ons niet als de accountant die weer langskomt om de boeken te controleren, maar als een gelijkgestemde die zich inzet voor hetzelfde doel."

Op het vwo was dit idealisme nog ver te zoeken bij de zeventienjarige Ciaran. Accountancy trok zijn aandacht door de combinatie van werken en leren. Een meeloopdag bij KPMG bij een bevlogen team met mooie laptops en stoere auto's deed de rest. Bij KPMG ervoer hij de stimulans om zich te ontwikkelen, tot een detachering naar India toe.

Maar na jaren sloop bijna ongemerkt de onrust het werk binnen. "Ik merkte dat mijn werk langzaam veranderde: steeds meer processen werden geautomatiseerd en sommige taken

verhuisden naar het buitenland. Er kwam ruimte om na te denken over mijn volgende stap."

Een lezing van de vroegere Deloitte-bestuurder Roger Dassen zette hem op het spoor van accountancy voor *sustainability*. "Hij stelde dat de relevantie van accountancy gaat over duurzaamheid. Als een topaccountant dit zegt, moet er wel een kern van waarheid in zitten. Hoe meer ik mij in assurance voor *sustainability* verdiepte, hoe sterker de overtuiging werd om specialist in CSRD te worden."

Nu hij zelf de ruimte vond, zet hij zich bij zowel KPMG als de NBA in om de aantrekkelijkheid van accountancy te belichten en de sector toegankelijker te maken. "Hoe terecht het ook is dat de studie lang duurt en hoge eisen stelt, het moet gemakkelijker worden om in te stromen. Accountancy is zo veelomvattend dat mensen met verschillende achtergronden eraan moeten kunnen bijdragen."

Lees het hele interview met Ciaran Robbins op [Accountant.nl](https://www.accountant.nl).

ZO CREËERT MKB ACCOUNTANTS REAL-TIME INZICHT EN MEER- WAARDE VOOR KLANTEN

Voor Geert Dreschler, directeur-eigenaar van MKB Accountants en ZZP-Next, draait alles om betere samenwerking met ondernemers. Zijn missie? Zorgen dat zijn klanten niet alleen boekhoudkundig, maar ook strategisch worden ontzorgd met strakke processen. Het geheim achter deze efficiëntie is de software van Yuki. “We kunnen niet meer zonder,” vertelt Dreschler.

“In 2004 besloot ik voor mezelf te beginnen met MKB Accountants,” begint Dreschler. “Ruim tien jaar later bleek dat een specifieke doelgroep, de zzp’ers, andere behoeften had. Tegelijkertijd kregen wij bij MKB Accountants steeds grotere bedrijven als klant, waardoor zzp’ers mogelijk onderbelicht zouden raken. Dat wilden we voorkomen. Daarom hebben we ZZP-Next gelanceerd: een label speciaal voor die groep ondernemers, met een vaste abonnementsvorm. Op die manier kunnen we onze dienstverlening heel gericht aanbieden.”

Maar naast goede communicatie met zijn klanten, is voor Dreschler en zijn teams nóg een factor cruciaal: efficiëntie. “Met 45 man bedienen we zowel zzp’ers als grotere mkb-klanten. Dat vraagt om slimme processen, zodat onze specialisten altijd weten waar ze staan – en vooral waar de klant mee geholpen is.”

ALLE PROCESSEN GESTROOMLIJND

Het was vanzelfsprekend om een uniforme boekhoudsoftware te gebruiken, aangezien er behoefte was aan een oplossing die beide klantprocessen soepel kon laten verlopen. “Ondernemers hebben niet altijd uitgebreide boekhoud-

kennis. Dat betekent dat je als accountant iets moet bieden wat simpel werkt, maar ook ruimte laat voor betrokkenheid en maatwerk.” Yuki bleek dé oplossing: een boekhoudsoftware die het team van Dreschler helpt om maximaal te automatiseren, zonder dat de persoonlijke touch verloren gaat.

Zo werkt het proces volledig digitaal: klanten leveren documenten zoals facturen en bonnetjes eenvoudig online aan. Yuki verwerkt deze met geavanceerde technologie – inclusief AI en OCR (Optical Character Recognition) – vrijwel automatisch. “Alles loopt via bankkoppelingen of andere geautomatiseerde processen, waardoor er minder werk blijft liggen en we sneller kunnen schakelen,” legt Dreschler uit. “Daardoor kunnen we snel inzicht geven in de cijfers van de ondernemer.”

KLANTEN PROACTIEF BEGELEIDEN

Wat deze aanpak oplevert? “Echt veel meer dan alleen tijdswinst,” vervolgt Dreschler. “Het belangrijkste succes is dat je meer zit ‘naast’ je klant in plaats van er tegenover. Door het continue inzicht in de financiële situatie, kunnen wij klanten proactief begeleiden. Stel, je ziet in realtime dat de omzet daalt. Dan kun je meteen kijken naar de oorzaak en snel adviseren om bijvoorbeeld bepaalde processen aan te passen. Die betrokkenheid creëert vertrouwen én maakt dat je je werk als accountant veel breder kunt inzetten.”

Als concreet voorbeeld noemt Dreschler een samenwerking met

een bouwbedrijf. “In oktober vorig jaar zagen we dat zowel de omzet als het resultaat terugliep. Door onze digitale samenwerking konden we dat vrijwel direct signaleren en ontstond er geen situatie waarbij je het pas een kwartaal later merkt. In twee weken analyseerden we samen de oorzaak: belangrijke offertes werden niet goed doorgezet, waardoor de marges in gevaar kwamen. Door snel te schakelen, hebben we grote problemen voorkomen.”

MEER RUIMTE VOOR ADVIES DANKZIJ SLIMME AUTOMATISERING

Met Yuki als softwarepartner kan Dreschler meer tijd maken voor datgene waar ondernemers écht behoefte aan hebben. “De standaardprocessen zijn heel strak geregeld. Denk aan snel verwerken van banktransacties en duidelijke dashboards. Daardoor houden we ruimte over voor strategisch en financieel advies. Zo halen we ongeveer twintig procent van onze omzet uit extra werkzaamheden, zoals dividendadviezen en ondersteuning bij overnames en financieringsaanvragen. Dat maakt ons werk niet alleen uitdagender, maar ook waardevoller voor onze klanten.”

DUIDELIJK INZICHT BIEDT VERTROUWEN

De kracht van Yuki zit volgens Dreschler in het samenbrengen van alle communicatie en processen op één plek. “Alles draait om compleet inzicht. Voor ons én voor de ondernemer. Klanten zien zelf dagelijks hoe de administratie erbij staat en welke openstaande taken er nog zijn. Dat schept vertrouwen. Bovendien maken ze veel makkelijker gebruik van onze expertise. Zo versterken we elkaar.”

Voor Dreschler is het duidelijk: met Yuki heeft hij alles in handen om zijn dienstverlening naar mkb'ers en zzp'ers futureproof te maken. “Het is een modern en intuïtief pakket dat niet alleen tijd bespaart, maar de samenwerking ook écht verbetert. Daar ben ik groot fan van.”

Geert

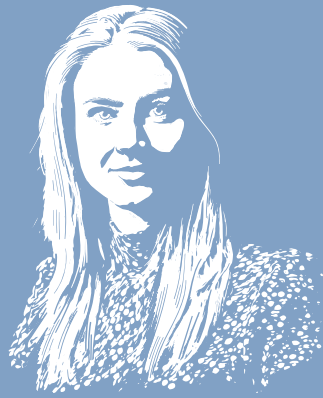
SAFARI IN AFRIKA?

- Tanzania
- Kenia
- Madagaskar
- Oeganda
- Rwanda
- Zimbabwe
- Namibië
- Botswana
- Zambia
- Mozambique
- Seychellen
- Mauritius
- Zuid-Afrika

Al sinds 1979 dé Afrika Expert

Op jambo.nl vindt u ruim 100 uitgekiende reizen of bel met onze Afrika Experts op 020-2012740 voor een reis op maat. **De mogelijkheden zijn eindeloos, privé reizen geheel conform uw wensen!**

CHARLIE GROEN

Hoeveel sterren geef jij deze economie?

Schaterlachend belde mijn vriendin: “Ben jij C.G. Groen die naar *Waxing the City* is geweest?!” Ik was het al vergeten: na een vierjarige, ellendige zoektocht had ik eindelijk een goede *sugarwaxer* gevonden. Een zelfstandige met hart en ziel voor haar zaak. Die wilde ik steunen. En wat doe je dan? Je schrijft een lovende review. En ja, daar sta ik nog steeds achter. “Alles gesmaakt?” “Nou, om eerlijk te zijn...” Een negatieve review geef ik eerder direct. Lauwe koffie stuur ik terug. Te *al dente* pasta ook. Staat de muziek te hard? Ik zeg er wat van. Vroeger schaamde ik me als mijn moeder dat deed; ik vond het onverdraaglijk om kritiek te uiten naar de bediening die ook maar hun best deden. Maar inmiddels denk ik: laat je horen! Je betaalt er immers niet minder om. Het hele idee van feedback is dat het bijdraagt aan kwaliteit. Toch? Helaas is mijn voorliefde voor de review in rap tempo gesmoord. Van de ene op de andere dag ontplofte mijn inbox met

verzoeken. Hoe mijn pakje was bezorgd. Hoe mijn schroeven bevielen. Hoe mijn sportschoolbezoek was. Je kunt geen openbaar toilet meer verlaten, zonder op een grote paal met smileyknoppen je tevredenheid te *raten*. Waar komt die reviewdrift vandaan?! Waarom moet alles worden geëvalueerd en gemeten, zelfs de kleinste ervaringen? Draagt al die data, al die sterren die wij braaf uitdelen, werkelijk bij aan innovatie? Dat zal mij benieuwen. Het lijkt er eerder op dat klanttevredenheid een doel op zich is geworden. In plaats van dat al die feedback leidt tot betere producten, pronken bedrijven met hun *net promoter scores*. Innovatiestrateg Anthony Ulwick stelde al in 2002 dat we niet naar klantwensen moeten luisteren, maar naar de resultaten die ze willen bereiken. Wat willen klanten eigenlijk oplossen? Echte innovatie ontstaat niet door iedereen om zijn mening te vragen, maar door inzicht in het onderliggende klantbelang en daar slim op te ontwerpen. Misschien maakten we ‘de ander’ wel te belangrijk. En daarmee onszelf afhankelijk. Accountants die zich naar de klant plooiën, uit angst die kwijt te raken. Organisaties die besluiteloos achter aandeelhouders aanhollen. Zelfs leraren moeten worden beoordeeld door hun leerlingen. Het grote pappen en nathouden in onze economie wordt hierin zichtbaar.

Zo is een systeem ontstaan waarin alles wordt afgestemd op de schijn van tevredenheid, met feedbackrondes als aflaat. We houden de klant tevreden met beloftes van verbetering, zonder dat er echt iets verandert. Elke echte innovatie is een risico. En daar houden geldverstrekkers niet van. Dus maskeren we kritiek. Verpakken we besluiteloosheid als klantgerichtheid. Maar zijn we dan echt tevreden? Of hebben we ons als makke schapen geschikt in een systeem dat steeds minder mensen dient?

Misschien is het tijd om niet alleen te vragen wat de klant wil, maar ook: wat willen wij bijdragen? Wat vinden wij zelf de moeite waard? Niet als tegenluid tegen klantgerichtheid, maar als fundament onder vakmanschap. In een sterrenrestaurant vraagt men ook niet hoe het heeft gesmaakt. Zolang we onze koers laten bepalen door externe waardering, raken we niet alleen onze eigen richting kwijt - maar ook de moed om echt iets te veranderen. ←

Charlie G. Groen is praktisch filosoof met een specialisatie in inclusiviteit, strategie en verbindend leiderschap. Zij werkt als expert ethics & awareness bij ABN Amro. Eerder studeerde zij filosofie aan de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden. Charlie werkte eerder bij PwC en is host van de BusySeasonTalks.

DE PRODUCENT VAN DUURZAAM PLAATMATERIAAL ‘MOET IEDERE DAG TEGEN DE STROOM IN ZWEMMEN’

John Smits is eigenaar van SAM Panels (Sustainable Advanced Materials). SAM Panels maakt duurzaam en gifvrij plaatmateriaal van gerecyclede papiervezels en agrarische reststromen. Hoe komt een registeraccountant daarin verzeild? Zeven vragen aan de gedreven eigenaar.

TEKST LUC QUADACKERS BEELD BRAM BECKS

Hoe ben jij in de accountancy terechtgekomen?

“Ik begon in 2005 aan de bacheloropleiding bedrijfseconomie bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). Toch switchte ik al vrij snel naar accountancy, omdat je in de accountancy bij veel verschillende bedrijven een kijkje in de keuken krijgt. Dat sprak me aan, want het zitten op een vaste plek paste toen nog minder goed bij mij. Ik vond de accountancystudie goed te doen en zocht er nog wat naast. In plaats van een regulier bijbaantje ging ik vanaf mijn derde jaar aan de HAN het duale traject doen: drie dagen werken en twee dagen studeren. Dat heb ik nominaal doorlopen en daarna volgde ik bij Nyenrode de master- en postdoctorale opleiding.”

Zat je in de controlepraktijk?

“Ik begon in de samenstelpraktijk, maar ik zag meer toegevoegde waarde in de accountantscontrole. En, niet onbelangrijk: ik vond het ook leuker. Ik werkte na Berk ook nog enkele jaren bij EY in de controlepraktijk, maar de ontwikkelingen in het beroep richting de checklistcultuur gingen mij steeds meer tegenstaan. Het contact met de klant werd steeds minder. Ik vond het leuker om met mensen te praten, dan de hele dag achter een scherm te zitten. Dat heeft overigens ook met je functie te maken, want als je hoger opklimt binnen de organisatie ben je veel bezig met het reviewen van het werk van anderen en dan zit je nóg meer achter je laptop. Dat was voor mij een prikkel om in 2017 verder te gaan kijken. Ik wist niet precies wat ik wilde, dus ik ging in eerste instantie als zelfstandig controlerend accountant aan de slag, vooral als externe inhuur tijdens *busy season*. Daarna kwam ik in diverse opdrachten uiteindelijk aan de andere kant van de tafel terecht.”

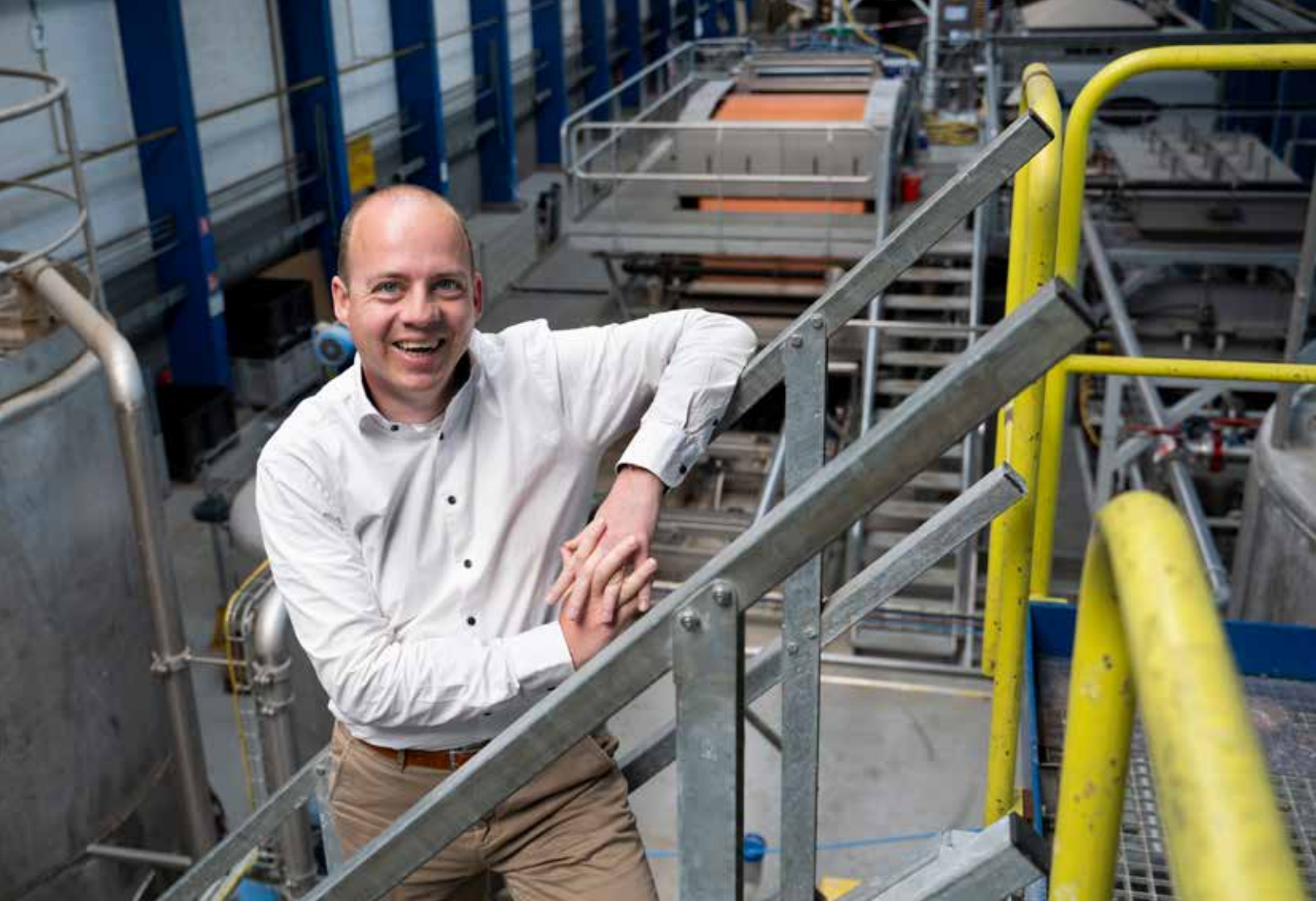
Was dat toeval?

“In zeker zin wel. In 2019 liep ik tegen mijn huidige bedrijf aan, als interim-cfo. Ik ben daar binnengehaald om de financiering van de fabriek rond te maken en in 2020 ben ik gevraagd om algemeen directeur te worden. Dat beviel goed en in 2023 heb ik het bedrijf overgenomen. Vanaf toen heet het SAM Panels.”

Het bedrijf richt zich op de productie van duurzame plaatmaterialen. Had je altijd al iets met duurzaamheid?

“Toen ik begon als zelfstandige was mijn vrouw zwanger. Tijdens het inrichten en schilderen van de babykamer kwam ik erachter hoeveel schadelijke stoffen eigenlijk overal inzitten. Dat was wel een eyeopener en het besef dat duurzaamheid essentieel is, paste goed bij het werk bij SAM. Zo liep er een project bij rijstboeren in India. Die brandden na de oogst de rijstplanten plat om de pesticiden te verwijderen. Dat afbranden is een van de belangrijke oorzaken van luchtvervuiling. En daarmee gingen ook de stoppels verloren die prima bruikbaar zijn voor plaatmateriaal, tenminste als daar geen pesticiden in zouden zitten. Wij hebben toen de boeren een basisinkomen gegeven, zodat ze geen risico liepen bij het mislukken van de oogst als gevolg van het achterwege laten van pesticidegebruik. De gifvrije stoppels zorgden voor een duurzame grondstof voor het maken van platen. Helaas kwam het project niet van de grond als

‘Ik ga gewoon door totdat het gelukt is, terwijl anderen misschien allang afgehaakt waren.’

gevolg van COVID-19, maar ik kwam er toen wel achter dat je ook met een financiële achtergrond goede dingen kunt doen en impact kunt hebben op het aantrekkelijk maken van dit soort duurzame projecten.”

Wat doen jullie precies?

“Wij maken duurzaam plaatmateriaal voor bouw-, interieur- en marketingdoeleinden, gemaakt met cellulosevezels, water, druk en warmte, zonder bindmiddelen en harsen. Het is een honderd procent vezelplaat en dat is uniek. Rijstplantstoppels zijn dus bruikbaar, maar ook onder andere bermgras, resten van jeansstof, papier, koemest en restproducten uit de bierbrouwerij. Resten die niemand wil hebben kunnen wij converteren naar een plaat, waarmee je vanuit een laagwaardig product een hoogwaardig alternatief maakt dat CO₂-negatief is.”

Ben je onbewust toch op zoek geweest naar iets in de duurzaamheidsbusiness of had het ook iets anders kunnen zijn?

“Ik ben best eigenwijs en doe nu iets wat je eigenlijk niet kunt doen als je dat niet bent, want je moet iedere dag tegen de stroom in zwemmen. Je moet iedere dag laten zien dat iets wel kan, waarvan mensen zeggen dat niet kan. Dat is voor mij een grote drijfveer. Ik ga gewoon door totdat het is

gelukt, terwijl anderen misschien allang waren afgehaakt. En ik houd van de afwisseling. Elke dag is anders. Ik voer verkoopgesprekken met klanten, ben intern bezig met de producten en R&D-trajecten en heb overleg met ministeries en brancheverenigingen. Ik heb contact met veel verschillende mensen en dat is wat mij in de accountancy ook altijd heeft aangesproken.”

Wat neem je mee vanuit je accountancy-achtergrond?

“Ik zag veel bedrijven van binnen en dan weet je wat wel werkt en wat niet en hoe je een bedrijf moet opzetten. Verder is stressbestendigheid een belangrijke eigenschap in de accountancy, die ook heel belangrijk is in mijn huidige werk. En het omgaan met mensen heeft mij altijd erg geboeid. Dat vond ik mooi aan de accountancy en daar beleef ik ook nu nog steeds veel plezier aan. Ik ervaar overigens steeds opnieuw raakvlakken met de accountancy, vanuit alle verplichtingen op het gebied van duurzaamheid. Ik denk dat het beroep zich heel mooi zou kunnen doorontwikkelen op het gebied van duurzaamheid en alle regels die daarmee samenhangen. Dat zou de accountancy ook aantrekkelijker maken als baankeuze. De reflex bij een eventueel CSRD-schandaal zal dan hopelijk niet zijn dat we verzanden in nog meer checklists. Daar schiet niemand iets mee op.” ←

Nederlanders staan vaak nog wantrouwend tegenover AI

Ondanks de snelle opmars van kunstmatige intelligentie (AI) in de samenleving en op de werkvloer, blijft het vertrouwen van Nederlanders in AI achter.

Dat blijkt uit internationaal onderzoek van de Universiteit van Melbourne in samenwerking met KPMG. Een derde van de Nederlanders (33 procent) is bereid AI te vertrouwen, tegenover 46 procent wereldwijd. Vergeleken met andere landen scoort Nederland laag op het gebied van AI-geletterdheid, vertrouwen en training. In opkomende economieën ligt het gebruik én vertrouwen hoger.

Hoewel 58 procent van de Nederlandse respondenten regelmatig persoonlijk of professioneel gebruikmaakt van AI en voordelen ervaart zoals efficiëntieverbetering en tijdswinst, maken meer mensen zich zorgen dan dat ze optimistisch zijn. De grootste zorgen gaan over onnauwkeurige uitkomsten, verlies van controle, privacy en desinformatie. Zo zegt 72 procent onzeker te zijn of online informatie nog te vertrouwen is.

Werkvloer

Op de werkvloer groeit het gebruik van AI; 61 procent geeft aan dat hun organisatie AI inzet. Meer dan de helft van werkend Nederland gebruikt AI inmiddels voor het werk, veelal generatieve AI voor algemene doeleinden. Wel ontbreekt het vaak aan duidelijke richtlijnen: 69 procent stelt aan dat hun werkgever geen beleid heeft voor het gebruik van generatieve AI. Ook geeft 49 procent toe AI weleens op een manier te gebruiken die in strijd is met het bedrijfsbeleid, als dat er is.

Hoewel AI ook steeds vaker wordt ingezet bij besluitvorming, willen Nederlanders dat mensen altijd eindverantwoordelijk blijven. 77 procent vindt dat AI een ondersteunende rol mag hebben in managementbesluiten, maar benadrukt dat de uiteindelijke controle bij de mens moet blijven. En 82 procent zegt bereid te zijn AI meer te vertrouwen, als zeker is dat het gebruik goed wordt gereguleerd. De wereldwijde vertrouwensmonitor *Trust, attitudes and use of artificial intelligence* is gebaseerd op onderzoek onder 48.000 mensen uit 47 landen, waaronder Nederland.

Nieuwe Monitoring Commissie Corporate Governance

Minister Beljaarts van Economische Zaken benoemt medio maart een nieuwe Monitoring Commissie Corporate Governance Code. Nieuwe commissievoorzitter is Rob van Wingerden, oud-ceo van Koninklijke BAM Groep en momenteel interim-ceo bij Strukton.

De monitoring commissie ziet toe op de naleving en actualiteit van de Nederlandse Corporate Governance Code, gericht op goed ondernemingsbestuur en transparantie bij in Nederland gevestigde beursgenoteerde bedrijven. De nieuwe commissie telt naast voorzitter Van Wingerden als leden: John Bendermacher, Chris Figeo, Karien van Gennip, Marnix van Ginneken, Marnix Holtzer, Daniëlle Melis en Lokke Moerel. De samenstelling wordt gedragen door de schragende partijen CNV, Eumedion, Euronext, VEB, VEUO

en VNO-NCW. De benoeming geldt voor een periode van vier jaar.

VOR

De commissie past de code aan met de Verklaring Omtrent Risicobeheersing (VOR). Dit voorstel is in 2023 op initiatief van de schragende partijen ontwikkeld samen met de NBA en biedt stakeholders meer transparantie over de beheersing van operationele, compliance- en verslagleggingsrisico's bij beursgenoteerde bedrijven. De naleving van de Corporate Governance Code wordt gevolgd door de Monitoring Commissie.

Die rapporteert jaarlijks over de naleving aan de ministers van Economische Zaken, Financiën en de staatssecretaris van Rechtsbescherming.

Expats

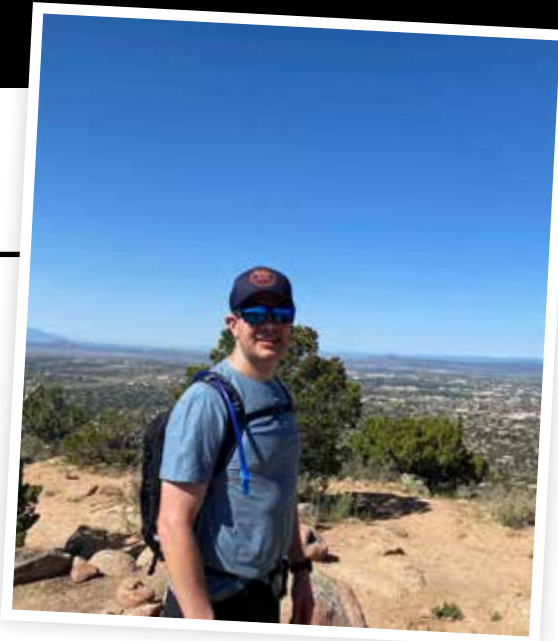
Ervaringen van Nederlandse accountants in den vreemde.
Dit keer: Paul Jansen, senior managing director bij Riveron in Houston, Texas.

‘Ik voelde mij een kind in een snoepwinkel’

“Toen ik in 2007 naar PwC in Houston ging, was het de bedoeling dat het twee jaar zou duren. Buitenlandse werkervaring was een voorwaarde om partner te kunnen worden binnen PwC. Omdat ik in Den Haag vooral de controle van Shell en Exxon deed, was Texas met zijn grote olie- en gasindustrie een logische keuze. Ik had al korte tijd in Londen gewerkt, maar als buitenlandse ervaring overtrof Houston mijn verwachtingen. Op de dag dat ik aankwam was het 4 juli. Naast het hotel was een festival in volle gang. Ineens sta je in de zinderende hitte tussen vriendelijke Amerikanen die *Independence Day* vieren. Ik voelde mij een kind in een snoepwinkel. Dat gevoel is eigenlijk niet weg gegaan. Alles is hier anders. De snelweg is twaalf banen breed. Je werkt op een kantoor op de veertigste verdieping in een stad met 7,5 miljoen inwoners. De eerste maanden waren lastig. Je moet je plek vinden, een sociaal netwerk opbouwen en wennen aan een andere levensstijl. Ik kwam dertig kilo aan in de eerste maanden, omdat ik niet in de gaten had dat ik meer at en minder bewoog dan in Nederland. Mijn voornemen om na twee jaar terug te gaan verdween naar de achtergrond, toen ik een leuke collega ontmoette waarmee het klikte. Eerst heb ik een jaar bijgetekend en toen ben ik in vaste dienst gegaan bij PwC in Houston.”

Vaker failliet

“De olie- en gasindustrie is in de VS veel minder gereguleerd dan in Europa. Je hebt hier mkb-bedrijven met een hoge *risk appetite*. Ze leasen grond in de hoop dat ze olie vinden. Als ze een oliebron aanboren gaan ze van nul naar miljoenen dollars omzet. Dat maakt de sector heel volatiel. Ik heb dat van binnenuit ervaren, toen ik na een aantal jaren PwC verruilde voor finance-functies bij energiebedrijven. Sinds 2015 werk ik voor Riveron, een advieskantoor waar ik mij bezighoud met bedrijven in zwaar weer. Ik weet niet of Amerikaanse ondernemers zich anders gedragen dan Nederlandse ondernemers,

als het bergafwaarts gaat met hun bedrijf. Er zijn wel verschillen. Het Amerikaanse faillissementssysteem is bijvoorbeeld transparanter. Alle documenten en juridische beslissingen zijn voor iedereen toegankelijk. Het lijkt alsof ondernemers hier vaker failliet gaan. Misschien is dat omdat het in de VS ook makkelijker is om een doorstart te maken. Er is in Amerika meer aandacht voor de impact van een faillissement op de medewerkers. Een bedrijf als Blokker zou in de VS waarschijnlijk een doorstart maken. Die focus op het behoud van banen is heel waardevol. In dat opzicht hebben ze geen weggooi-cultuur.”

Ongeduldig

“Ik woon nu bijna twintig jaar in de VS. Teruggaan naar Nederland is nooit een serieuze optie geweest. Mijn vrouw wil Texas voor geen goud verlaten, haar hele familie woont in de buurt. Ik vind het prima. Texas heeft veel te bieden. Er is zoveel te zien en te genieten. Houston is de meest diverse stad in de VS. Het leven is hier veel relaxter dan in Nederland. Amerikanen zijn over het algemeen leuker dan Nederlanders. Iedere keer als ik op het vliegveld kom voor een vlucht naar Nederland, valt mij dat verschil op. Als je de lounge binnenloopt, pik je de Nederlanders er zo uit. Ze zijn humeurig en ongeduldig. Inmiddels ben ik Amerikaans staatsburger, een Nederlands paspoort heb ik niet meer. Je mag in Nederland geen dubbele nationaliteit hebben. Wat dat inhoudt merkte ik toen ik naar Nederland kwam. Bij de douane werd mijn Nederlandse paspoort in beslag genomen. Een onprettige ervaring vond ik dat. Het voelt alsof een deel van je identiteit wordt afgenomen.”

Veel ondernemers controleren nooit eigen KVK-gegevens

Een groot deel (42 procent) van de ondernemers controleert zelden of nooit de eigen bedrijfsgegevens in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KVK).

Bijna driekwart (71 procent) van de ondernemers weet wel dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor een juiste en actuele registratie. Dat blijkt uit onderzoek van de KVK onder vijfhonderd ondernemers. Slechts zeven procent van de ondernemers controleert zijn gegevens vaker dan één keer per jaar. Negentien procent doet dit jaarlijks en ongeveer 27 procent kijkt alleen bij een wijziging of de registratie nog klopt.

Opvallend is volgens de KVK dat 42 procent van de ondernemers niet zeker weet of hun gegevens volledig en correct in het Handelsregister staan. In de praktijk blijkt informatie echter regelmatig verouderd. Daarbij kan worden gedacht aan vergeten adreswijzigingen, nieuwe bestuurders die niet zijn doorgegeven, of verouderde contactgegevens. Dat kan leiden tot administratieve fouten, juridische problemen, financiële schade en/of vertraging bij aanvragen of procedures. Volgens de KVK is het *up to date* houden van de gegevens ook van belang voor externe relaties, zoals leveranciers, klanten en opdrachtgevers. Die raadplegen regelmatig het Handelsregister, om te kijken met wie ze zakendoen.

Ben Affleck terug als schietende accountant

Sinds eind april is acteur Ben Affleck weer in de bioscoop te bewonderen als vechtlustige accountant, in het tweede deel van speelfilm *The Accountant*.

In 2016 speelde Affleck voor het eerst de autistische, maar briljante en tegelijk keiharde accountant Christian Wolff. Een rol waarin de accountant zowel dikke viltstiften gebruikt voor een opmerkelijke audit, als een snipergeweer voor het

uitschakelen van flink wat criminele tegenstanders. Aankondigingen van een tweede deel waren er diverse keren sindsdien en nu is het dan zo ver. Bijna tien jaar later kruipt Ben Affleck opnieuw in de huid van de accountant.

In de film *The Accountant 2* trekt hij samen op met zijn broer Braxton (gespeeld door Jon Bernthal), die ook al te zien was in het eerste deel. Accountant Wolff gebruikt in deel twee zowel zijn briljante geest als minder legale middelen om de moord op een vriend bij het Amerikaanse ministerie van Financiën te vergelden. Dat levert zowel scènes op bij het speeddaten en *in line*-dansen, als veel rondvliegende kogels en actie; typisch popcornvermaak dus. *The Accountant 2* is sinds 24 april te zien in de bioscoop en daarna ongetwijfeld online.

BST-special over frauderisico's en de accountant

De makers van de BusySeasonTalks brachten begin april een speciale editie van de wekelijkse podcast uit, waarin experts uit de sector spreken over de rol van de accountant rondom fraude en een recent AFM-rapport over frauderisico's.

Aanleiding voor de BST-special was een oproep van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) om de controle op frauderisico's te verbeteren. Initiatiefnemer van de speciale uitzending was Arnout van Kempen (directeur compliance en risk bij aaff), die ook regelmatig betrokken is bij de actualiteitensessies van de BST-podcast. Voor de BST-fraudespecial werd op 28 maart 2025 bij Nyenrode University een aantal deskundigen met uiteenlopende achtergronden samengebracht; uit de praktijk, regelgeving, wetenschap, opleiding en communicatie. De BST-special is te beluisteren via diverse podcastkanalen, zoals Spotify. Meer informatie en een link naar de uitzending is te vinden via de BusySeasonTalks-pagina op LinkedIn.

Ook accountants koninklijk onderscheiden bij lintjesregen

Tijdens de traditionele lintjesregen voorafgaand aan Koningsdag hebben 3.427 personen, een record, op 25 april een koninklijke onderscheiding ontvangen. In de lijst met lintjes staan ook enkele accountants.

Drs. Hans (J.J.) Hemel RA uit Erica werd Lid in de Orde van Oranje-Nassau voor zijn verdiensten op het terrein van de voetbalsport. De heer F.E. Juk RA uit Appingedam kreeg dezelfde onderscheiding voor zijn verdiensten op het terrein van onder andere sociale cohesie, religieus leven en cultureel erfgoed. Frank (A.M.) Jacobs AA uit Tilburg werd Lid in de Orde van Oranje-Nassau vanwege zijn inzet als vrijwilliger voor diverse organisaties in Tilburg. Bert (H.G.A.) Jacobs AA uit Essen (België) werd Lid in de Orde van Oranje Nassau voor zijn werk als vrijwilliger voor verschillende organisaties in Nispen.

Drs. Sjaak (I.) Veerman RA RO uit Huizen werd Lid in de Orde van Oranje Nassau wegens zijn jarenlange inspanningen voor voetbalvereniging S.V. Huizen, zijn werk bij het Interkerkelijk Kenniscentrum (IKC) en zijn rol als kerkrentmeester. En registeraccountant Eric (E.H.) U-A-Sai werd Ridder in de Orde van Oranje-Nassau voor

zijn jarenlange vrijwilligerswerk in Nederland en zijn inzet voor de culturele- en kennisuitwisseling tussen Nederland en Suriname.

Mocht de redactie een geridderde accountant gemist hebben, dan kan dat worden gemeld via redactie@accountant.nl.

Controlekwaliteit lijdt niet onder shared service centers

Het gebruik van offshore shared service centers door accountantskantoren lijkt niet schadelijk te zijn voor de controlekwaliteit. Ze zorgen wel voor lagere controlekosten.

Dat blijkt uit een studie van Matthew Sherwood, verbonden aan de University of Massachusetts in de VS. Hij onderzocht een en ander toen hij als *academic fellow* werkte bij de Amerikaanse toezichthouder Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB). Veel accountantsorganisaties besteden een deel van het auditwerk inmiddels uit aan *offshore shared service centers* (SSC's), vaak gevestigd in lagerelonenlanden zoals India. In 2018 maakte liefst 98 procent van de audits van de big four, die vielen onder PCAOB-toezicht, gebruik van shared service centers.

Die SSC's waren goed voor negen procent van het totaal aan controle-uren, zo bleek. SSC's worden vooral ingezet bij minder complexe cliënten en tijdens het *busy season*. Doel is om de kosten van het controlewerk te verlagen en de werklast van de auditteamleden te verlichten.

Geen negatieve impact

De inzet van offshore SSC's wordt vooral geassocieerd met lagere *audit fees* en hogere winstgevendheid voor accountantsorganisaties. Volgens Sherwood heeft die inzet geen negatieve impact op de controlekwaliteit. Met behulp van eigen data op controle-opdrachtniveau bekeek hij of een groter gebruik van SSC's door big four-auditteams effect had op de controlekwaliteit en auditkosten, of beide. Over het algemeen suggereren de resultaten dat shared service centers het beoogde effect hebben, aldus de onderzoeker: het verlagen van controlekosten, zonder in te boeten op auditkwaliteit.

Het onderzoek had betrekking op de Amerikaanse markt voor accountantsdiensten. Sherwood schrijft erover in het *Journal of Accounting Research*.

Assured. Expert. Focused.

Valaston is a specialist audit and assurance firm providing Global Fund Assurance Solutions to clients worldwide. Whether you need a statutory audit, a specialized report, or a review engagement, Valaston can deliver.

Specialists in

- ✓ Assurance Services
- ✓ Alternative Investment Funds
- ✓ Digital Asset Services
- ✓ Structured Finance & SPVs
- ✓ Singapore VCC & Private Company Audits
- ✓ Cayman & BVI Fund Audits
- ✓ UCITS
- ✓ Internal Control

Scan the QR to visit
our website

ALS ACCOUNTANT JE VAK VERBREDEN?

Ontdek wat Financiële Planning en het keurmerk CFP® je kunnen brengen als toevoeging op je NBA-registratie.

SCAN DE QR-CODE EN MAAK DIE STAP

Lekker werken

Dingen die de werkdag leuker maken.

Cabrio

Zomers grommen

Mini viert de zomer met de komst van de nieuwe Mini Cooper Cabrio, beschikbaar als model C, S en een snelle JCW-versie. Niks elektrisch, open rijden mag nog met benzinemotor, een grommende uitlaat en motorvermogens tot 231 pk. Hij lijkt met elke nieuwe reeks weer minder op de oorspronkelijke Mini, maar het kartgevoel is er nog wel. En kekke kleurtjes als *Ocean Wave Green* maken veel goed. De prijs is niet heel erg mini: vanaf € 43.990.

[mini.nl](https://www.mini.nl)

Busy Bar

Druk, druk, druk!

Met al dat thuiswerken is kantoorbezoek vooral voor de sociale contacten, toch? Wie wel geconcentreerd op kantoor wil werken, kan natuurlijk een grote koptelefoon opzetten. Maar een laat-me-met-rust-signaal werkt ook, bedachten de bedenkers van de *Busy Bar*. Druk op de grote knop bovenop en een timer laat je omgeving zien hoe lang je nog druk bent en niet gestoord wilt worden. Het apparaat, bedoeld om op het bureau of bovenop je laptop te plaatsen, kan nog veel meer. Daar is de prijs ook naar: \$ 249.

[busy.bar](https://www.busy.bar)

Mobiel

Dunne Samsung

Mobieltjesfabrikant Samsung komt met een nieuwe ultradunne smartphone, de Galaxy S25 Edge. Nog geen zes millimeter dun en met 163 gram erg licht, maar wel met titanium frame en water- en stofbestendig. De S25 Edge heeft een 6,7 inch 120 hz-scherm, werkt met een Qualcomm Snapdragon 8 Elite-chip, heeft 12 GB werkgeheugen en 256 of 512 GB opslag. Hij is er in drie kleuren: zwart, lichtblauw en zilver. De prijs is niet heel dun: € 1.249 voor de 256 GB-versie en € 1.369 voor de 512 GB-versie.

[samsung.com](https://www.samsung.com)

KRASSE KNARREN

Piet Hoogendoorn (79 jaar) was ruim vijftien jaar (inter)nationaal bestuurder bij Deloitte en rechtsvoorgangers daarvan. Van 2001 tot 2003 was hij ook voorzitter van het NIVRA. Na zijn vertrek bij Deloitte zat hij nog enkele jaren in de raad van commissarissen van ING. Hoe kijkt hij terug op zijn werkzame periode in de accountancy en ook: hoe kijkt hij naar de huidige praktijk en naar de toekomst? "Ik vind dat de financiële wereld nauwelijks wordt gehoord."

TEKST LUC QUADACKERS BEELD MICHEL TER WOLBEEK

‘De persoonlijke touch moet altijd blijven’

Piet Hoogendoorn wordt vlak na de Tweede Wereldoorlog geboren in Zevenhuizen en daar woont hij nu nog steeds. Zijn vader werkt in de agrarische sector en dat lijkt dus Hoogendoorns voorbestemming. "Nou, ik vond het werken op het land best leuk, maar ik had als snel door dat ik daarin niet mijn werkzame bestaan wilde doorbrengen. Na het doorlopen van de dorpsschool was natuurlijk de keuze voor een middelbare school aan de orde. De 'hogere burgerschool' (HBS) was toen vooral iets voor de zoon van de dokter, dominee of burgemeester en dus niet voor mij. Toch ging de hoofdmeester op een gegeven moment bij mijn ouders langs om te vertellen dat ik eigenlijk naar de HBS zou moeten. En dat is ook gebeurd. Ik haalde daar tieners voor boekhouden en handelsrekenen en het werd dus al gauw duidelijk welke kant ik zou moeten opgaan."

Hoogendoorn komt in zijn jeugd regelmatig accountants tegen, onder andere via het bedrijf van zijn vader. "Als de accountant op bezoek kwam, dan werd mij al gauw duidelijk dat iedereen goed naar hem luisterde en vervolgens ook deed wat hij adviseerde. Hij werd zeer serieus genomen en dat sprak me aan."

Na zijn eindexamen en vervulling van de militaire dienstplicht begint Hoogendoorn daarom in 1963 als assistent-accountant bij Wolf en Co. in Rotterdam. Tegelijkertijd volgt hij de NIVRA-opleiding. In 1970 stapt hij over naar De Tombe/Melse & Co., waar hij in 1972 de RA-opleiding

afrondt. In 1978 wordt hij daar venoot op 33-jarige leeftijd en vijf jaar later bestuursvoorzitter.

Is dat niet heel jong?

"Best wel. Het was eigenlijk ook een atypische beslissing. De maatschapsbesturen bestonden vroeger uit partners die nog maar een beperkt aantal jaren te gaan hadden voor hun pensionering. Toen bij ons een paar voorzitters snel na elkaar overleden, werd noodgedwongen besloten om het ook maar eens met een jonger iemand te proberen. Daarvoor werd ik toen gevraagd, in 1983."

Strategisch plan

De Tombe/Melse is dan na de big four het grootste kantoor in Nederland, met een aantal grote cliënten. Na de start van Hoogendoorn als voorzitter wordt het bestuur verder verjongd.

"We vroegen ons af welke kant we op moesten. Zijn we groot? Zijn we klein? Wat willen we? Wat willen onze cliënten? We maakten toen een strategisch plan en aangezien onze cliënten bij een groot kantoor thuishoorden, besloten we om in 1988 een fusie aan te gaan met TRN Groep/NAM, toen de nummer vier in Nederland. Onze cultuur en cliënten sloten aardig op elkaar aan. Ik werd vicevoorzitter en kreeg de portefeuille buitenland. Het was een bijzondere tijd, want rond 1989 begonnen veel wereldwijde fusies. De internationale *big eight* veranderden in enkele jaren tijd in de *big four*. Na de fusie kwam ik terecht in het executive committee

**‘Als de accountant op
bezoek kwam, dan
werd mij al gauw
duidelijk dat iedereen
goed naar hem
luisterde en
vervolgens ook deed
wat hij adviseerde.’**

KRASSE KNARREN

van Touche Ross. Een jaar later zaten we wederom aan tafel om te kijken met wie van de andere kantoren we gingen fuseren. Iedereen sprak met iedereen in die tijd. Uiteindelijk zijn wij in 1989 als Touche Ross met Deloitte, Haskins & Sells internationaal samengegaan tot Deloitte & Touche. En ik werd in 1990 in Nederland voorzitter van wat later Deloitte werd.”

Wat waren de belangrijkste motieven voor al die fusies?

“Cliënten eisten in toenemende mate dat hun accountant in elk land aanwezig was waar zij actief waren. Ze wilden niet dat accountants met allerlei nationaliteiten overal in- en uitvlogen. Ze wilden lokale mensen, onder de naam van dezelfde accountant. Het was wel duidelijk dat acht wereldwijde firma's niet in negentig landen konden zitten. De benodigde schaalvergroting en vereiste kennis waren dus belangrijke redenen voor de fusies van big eight naar big four.”

Wereldwijd

Eind jaren negentig wordt Hoogendoorn gevraagd om *chairman* van de wereldwijde board van Deloitte te worden, gezeteld in New York. Hij blijft wel in Nederland wonen. “Ik ging eens per drie weken een keer naar New York en zat ook heel veel in andere landen. Veel van onze internationale vestigingen waren toen nog franchiseorganisaties. Die hoefden nog niet Deloitte te heten en mochten een eigen systeem van partnerbenoemingen en winstverdeling hanteren.

Cliënten gingen echter steeds meer eisen dat ze een handtekening kregen van de *lead partner*, die ook de rest moest aansturen. Wij werden toen gedwongen om een eenheid te maken van die franchiseclubs. Mijn taak was om de governance van de partnerships verder te ontwikkelen. Daarnaast waren de Oost-Europese landen en China in opkomst en moesten we overal kantoren oprichten. Ik vloog ook de wereld over voor sociale evenementen. Als bijvoorbeeld de ceo in Australië opstapte, dan mocht ik daar even naartoe om een vriendelijk woord te spreken. Dat kostte je in totaal toch al gauw vier dagen tijd. Ik kwam in het weekend soms nog wel hier. Want als je over de hele wereld reist, dan kun je het vaak toch zo plannen dat je vrijdag of zaterdag thuiskomt en zondag weer weggaat. Dan kon ik mijn kinderen en vrouw zien en bijpraten. Ik diende internationaal twee voorzitterstermijnen van vier jaar. Daarna ging ik met pensioen.”

Welke belangrijke veranderingen heb jij verder meegemaakt?

“Ik zal er enkele noemen. Toen ik pas bestuurder was kwamen de claims op. Cliënten konden wel hun accountant voor de tuchtrechter slepen, maar ze beseften dat die de gepresenteerde rekening niet kon betalen. Dat sloeg dus om naar het aansprakelijk stellen van het kantoor. Er kwam daardoor meer contact van cliënten met het kantoorbestuur om situaties te bespreken. Ook vroegen belangrijke cliënten om uitleg, als er in de media zaken aan de orde waren die het kantoor raakten. Dat zorgde ervoor dat wij zelf gingen anticiperen en tijdig brieven naar de cliënten en persberichten uitstuurden als er wat aan de hand was. Zo kwamen we als bestuur steeds meer in beeld en kregen we ook noodzakelijkerwijs meer bevoegdheden. Je kon niet meer alles met tweehonderd vennoten bespreken. We stelden later ook een raad van toezicht in, waarin ook externe leden zaten. Wij waren daar heel vroeg mee, jaren voordat dat verplicht werd. En we voerden winstdifferentiatie tussen de partners in. Ook ontstond de *drive* om wereldwijd te zorgen voor dezelfde naam, hetzelfde benoemings- en beloningsbeleid en een soortgelijke opleiding. Alles wat essentieel was voor de goede beroepsuitoefening werd gecentraliseerd. Dat ging ook samen met de noodzaak tot schaalvergroting. In die tijd kwamen ook de multidisciplinaire maatschappen op. Toen zijn structuren ontwikkeld om accountancy, belastingadvies, legal en consultancy onder één merk en één aansturing te organiseren. In de loop der jaren waren er golfbewegingen, waarbij weer disciplines zijn gescheiden of afgestoten en daarna weer zijn teruggekomen, onder andere als gevolg van de onafhankelijkheidsregels. Ik was er overigens steeds groot voorstander van dat consultants en accountants onder één dak verbleven, want die hebben elkaar wel iets te vertellen, maar het kan natuurlijk niet meer bij dezelfde cliënt.”

‘Cliënten gingen steeds meer eisen dat ze een handtekening kregen van de lead partner, die ook de rest moest aansturen.’

De ontwikkelingen lijken dus heel natuurlijk tot stand gekomen?
“Ik denk dat de ontwikkeling van het individueel partnership richting een groot kantoor voor een groot deel ontstond door de wensen van de markt. En ik denk dat het goed is, want als je vrij kleinschalig was doorgedaan en je had die grote cliënten moeten bedienen die in de hele wereld actief zijn, dan had je op een gegeven moment als kantoor niet meer meegedaan in het grote spel. Een grote onderneming wil zaken doen met een accountant die de wereld kent, die de markt kent, die omvang heeft, die kwaliteit kan leveren, die adequate IT heeft, die kortom alle kennis en middelen heeft die worden vereist. Dus ik denk dat we er via oude structuren niet waren gekomen. De verandering hielp ons trouwens ook om als accountants tot op de huidige dag een factor van belang te zijn. Als wij iets niet goed doen, dan is dat immers nog steeds groot nieuws!”

Hoe kijk je tegen de huidige ontwikkelingen aan?
“De overheid heeft een grote vinger in de pap in de vorm van toezicht en invloed. Het accountantsberoep is meestal ook een aandachtspunt voor verandering bij het aantreden van een nieuw kabinet. Dan worden organen in het leven

geroepen die het beroep weer eens goed tegen het licht houden. En daar moet natuurlijk altijd wat uitkomen. Die politieke invloed vind ik ingewikkeld. Soms lijken de strengste oplossingen nog niet streng genoeg. De vraag is echter of het ons vooruithelpt en continuïteit en structuur biedt voor het accountantsberoep. Ik ben daar niet uit. Ik vind dat de financiële wereld nauwelijks wordt gehoord en eigenlijk relatief weinig invloed heeft. Er bestaat een groot verschil tussen de financiële markten die hevig afhankelijk zijn van ons werk en de overheid die maar beperkt afhankelijk is van wat wij doen. Daar zag en zie ik een discrepantie die nog steeds niet is opgelost. Daar zit ruimte voor verbetering.”

Platform

“Ik zou graag een platform zien van gebruikers van financiële diensten. Cliënten hebben een duidelijke mening over wat wel en niet goed voor ze is, wat goed is voor hun bedrijfstak en voor de financiële wereld in het algemeen. Die geluiden horen we veel te weinig. En er wordt te weinig mee gedaan door de politiek. Goed nieuws is geen nieuws. Maar het was ook wel anders. In mijn tijd hoorde je cliënten wel eens zeggen dat accountancy een *commodity* is en dat je moest gaan voor de laagste prijs, omdat de handtekening overal evenveel waarde had. Het was ook zaak om de accountant weg te houden uit de rvc- en aandeelhoudersvergadering, ‘want ze zeggen alleen maar dingen die je toch niet wilt horen op dat moment’. Gelukkig kwam de accountant meer op de voorgrond, ook door de politiek. Dat werkt her en der goed. Maar de stem van de marktpartijen mag best beter worden geanalyseerd. De overheid heeft nu nog vaak de overhand, het is te eenzijdig. Een goed voorbeeld van hoe het ook kan, is denk ik de ontwikkeling van de corporate governance codes, die een goede afspiegeling vormen van de meningen van diverse partijen. Het zou dus mooi zijn als er een platform van gebruikers van financiële diensten zou zijn, waarin alles zich verenigt en dat ook bevoegdheden heeft om dingen te doen. Anders krijg je steeds weer nieuwe commissies, die vooral worden gedreven door wat er de afgelopen tijd in de krant stond.”

Wil je nog wat kwijt over de toekomst van het beroep?

“Dat moet je eigenlijk niet aan een 79-jarige vragen. Ik zou wel willen adviseren om altijd het beroep intact te houden en in het beroepsprofiel ook op te nemen dat er een meerwaarde moet bestaan voor de gebruikers van financiële diensten. De controle moet niet gaan over het afvinken van een paar duizend regeltjes. Er blijft altijd een stuk mensenwerk inzitten, zeker bij de vraag of we er onze naam aan kunnen en willen verbinden. Ik zie dus niet gebeuren dat alles door AI kan worden overgenomen. De persoonlijke *touch* moet altijd blijven. Laat professionaliteit de drijfveer zijn!” ←

In de Nederlandse accountancy is de 'volledigheid van de omzetverantwoording' traditioneel een belangrijk element van de jaarrekeningcontrole. Decennia van jurisprudentie geven inzicht in de vraag wanneer omzet precies verantwoord mag en moet worden. Maar de vraag blijft of de accountant nu de volledigheid van de omzet of van de omzetverantwoording controleert. Dat lijkt een open deur, maar blijkt het in de praktijk regelmatig niet te zijn.

TEKST ARNOU VAN KEMPEN BEELD SHUTTERSTOCK

Accountant en omzetverantwoording: het volle pond, of een onsje minder?

Accountants controleren alle posten in een jaarrekening zowel op juistheid als op volledigheid. De controle op juistheid is een positieve controle en die op volledigheid negatief. Maar accountants hebben daarbij wel een voorkeursrichting, gebaseerd op risico's. In de Nederlandse accountantstraditie ligt de nadruk op de juistheid van de kosten - en tegelijk op de volledigheid van de omzet. Vanuit het belang van zowel de fiscus als van de aandeelhouder is dat niet vreemd. Je wilt immers zeker weten dat je krijgt waar je recht op hebt.

Stel echter dat het bestuur van de huishouding met de jaarrekening financiering zoekt. Dan kan men gunstige voorwaarden proberen te krijgen door de omzet te flatteren. De accountant controleert de omzet in dat geval wel positief.

Artikel 2:384 BW lid 2 bepaalt dat voorzichtigheid moet worden betracht. Dit betekent dat omzet alleen mag worden verantwoord voor zover gerealiseerd. In RJ 270 stelt de Raad voor de Jaarverslaggeving: "De rechtspersoon dient opbrengsten te verwerken voor het bedrag waarop de rechtspersoon verwacht recht te hebben in ruil voor het overdragen van toegezegde goederen of diensten." Hierbij staat "overdragen" voor de overdracht van economisch risico.

Voor de meeste controles geeft de wet in artikel 2:393 BW aan: "De accountant onderzoekt of de jaarrekening het in

artikel 362 lid 1 vereiste inzicht geeft." En in artikel 2:362 lid BW staat: "De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de rechtspersoon."

Volledig is niet de vraag

Anders gezegd, als een accountant zegt dat een jaarrekening klopt, dan zegt dat niets over de onderneming van de rechtspersoon of over de rechtspersoon. Het betekent *uitsluitend* dat wat in de jaarrekening staat, volgens de geldende normen, een *getrouw beeld* is. Dat alles heeft twee consequenties.

Als eerste is de volledigheid van de omzet *geen* object van onderzoek voor de accountant. Wat de accountant onderzoekt, is de afwijking tussen de werkelijkheid en de verantwoording.

Bovendien mag de omzet slechts worden verantwoord als die is gerealiseerd en onderdeel van dat realisatiemoment is de *verwachting* van de rechtspersoon dat een vergoeding zal worden ontvangen.

De aanpak die de accountant volgt, is het confronteren van de omzet zoals die in de jaarrekening is verantwoord met

de werkelijke omzet. Het echte werk zit daarbij in het vaststellen van de werkelijke omzet. Maar hierin schuilt meteen het reële risico van spraakverwarring. Het feit dat de accountant zich vooral bezighoudt met vaststellen van de werkelijke omzet, kan tot de misvatting leiden dat de accountant zou moeten of willen vaststellen wat de wenselijke omzet is.

Afzet of omzet

Stel dat de accountant constateert dat sprake is van afzet, maar door falende AO/IB heeft deze nooit geleid tot een redelijke verwachting van een vergoeding en die wordt ook voor de toekomst niet verwacht. Dan roept dat een aantal vragen op:

1. Voldoet deze afzet aan de criteria voor het verantwoorden van omzet?
2. Is sprake van onvolledige omzet?
3. Is sprake van onvolledige omzetverantwoording?

Het antwoord op de eerste vraag is dat de omzet wordt verantwoord als sprake is van levering - de overdracht - en van een verwachting recht te hebben op vergoeding. Door de falende AO/IB blijft dat recht theoretisch. De *form* is wellicht dat er een recht bestaat, de *substance* zegt dat er geen recht is en dat de verwachting van een vergoeding dus niet redelijk is.

Het antwoord op vraag 2 is bevestigend. De omzet is niet volledig, in zoverre dat de levering niet tot omzet heeft geleid. Het antwoord op de derde vraag, tenslotte, is ontkennend, uitgaande van *substance over form*.

Het interessante verschijnsel doet zich voor dat een niet gering aantal accountants in de praktijk moeite heeft met het feit dat de niet-gefactureerde *afzet* geen werkelijke omzet vertegenwoordigt en derhalve ook geen afwijking in de verantwoording betekent. Deze visie is onjuist. Maar moet de gebruiker dan niet uit de jaarrekening kunnen lezen dat de AO/IB van de huishouding faalt? Nee, de jaarrekening moet volgens de wet zodanig inzicht geven dat de lezer een oordeel kan vormen over vermogen en resultaat.

Niet de taak van de accountant

Of toch wel? Met enige nuance: dat kan de gebruiker natuurlijk ook. Immers, uit het geheel van de jaarrekening, inclusief vergelijkende cijfers en de toelichting, kan de gebruiker afleiden dat de omzet achterblijft bij de verwachtingen. Ze kan daar het bestuur van de huishouding op aanspreken, bijvoorbeeld bij een aandeelhoudersvergadering, om daar te ontdekken waarom de omzet precies tegenviel: namelijk, een falende AO/IB.

Vragen stellen over de huishouding en het door het bestuur gevoerde beleid is de taak van de gebruiker zelf, eventueel bijgestaan door adviseurs. Het is, kortom, *niet* de taak van de accountant. Dat neemt niet weg dat het passend is in de natuurlijke adviesfunctie van de accountant om het bestuur van de huishouding te wijzen op tekortkomingen in de AO/IB. Daar is de management letter voor, niet de controleverklaring.

De accountant is weliswaar vertrouwenspersoon van het maatschappelijk verkeer, maar de accountant is de natuurlijke adviseur van de opdrachtgever, niet van het maatschappelijk verkeer. ←

Op 7 februari legde Pepijn Peters (28) bij de NBA de beroepseed af. Hij werkt bij Team Visma | Lease a Bike. "Het afronden van de opleiding is de mijlpaal waarnaar ik altijd heb uitgekeken."

'JARENLANG IS HET EEN GROTE STIP OP DE HORIZON GEWEEST'

Wanneer besloot je om accountant te worden?

"Ik had altijd al wel een passie voor cijfers en rekenen vond ik altijd erg leuk. Tijdens mijn middelbare schooltijd en aan het begin van mijn opleiding (bedrijfskunde) had ik niet het idee dat ik accountant ging worden, maar dit ontstond toen ik voor het bedrijfseconomische traject van de opleiding koos. Ik kreeg accountingvakken en werkte als oproepkracht bij het accountantskantoor van mijn vader. Ik merkte dat ik de accountingvakken, het boekhouden en het werken met journaalposten erg leuk vond. Hierdoor besloot ik uiteindelijk voor de master accountancy te kiezen en van die keuze had ik nooit spijt."

Hoe was het voor jou om de beroepseed af te leggen?

"Het afronden van de opleiding is de mijlpaal waarnaar ik altijd heb uitgekeken. De bijeenkomst bij de NBA was echt een moment om stil te staan bij het feit dat mijn opleiding erop zit. Jarenlang is het een grote stip op de horizon geweest en tijdens de eed kwam het besef dat ik mezelf nu echt registeraccountant mag gaan noemen."

Waar werk je en wat maakt het bijzonder om daar te werken?

"Ik werk sinds 1 januari 2025 voor wielervedploeg Team Visma | Lease a Bike, na ruim 5,5 jaar bij Deloitte in Eindhoven te hebben gewerkt in de controlepraktijk. Mijn functie is senior financial/business controller en ik ben verantwoordelijk

voor de financiële huishouding van de wielervedploeg. Het bijzondere aan het werken hier vind ik dat de business aan veel meer verandering onderhevig is dan ik was gewend bij Deloitte. Er kan iedere dag wel iets gebeuren wat op dat moment mijn aandacht vereist. Daarnaast werkte ik bij Deloitte vooral met mensen met een achtergrond in finance of accountancy. Bij Team Visma | Lease a Bike zijn het slechts enkelen die deze achtergrond met mij delen.

Sport heeft me altijd enorm geboeid en ik vind het gaaf dat ik nu mijn verkregen ervaring en kennis kan combineren met de passie voor (top)sport. Onderdeel van mijn huidige rol is dat ik medeverantwoordelijk ben om er voor te zorgen dat elke euro die wordt verdiend op een zo goed mogelijke manier wordt geïnvesteerd, om de uiteindelijke (sportieve) doelen te behalen."

Wat zie je jezelf over tien jaar doen?

"Dat is een lastige vraag, omdat ik nooit zo ver in de toekomst kijk. Ik zou heel graag doorgroeien in mijn huidige rol bij de wielervedploeg en meedelen in de (hopelijk) komende successen van het team. Een carrière in de sport ambieerde ik altijd al wel en het moet blijken in wat voor soort rol dat zou kunnen op de lange termijn. Tot slot zou ook een vervolgcariëre in het onderwijs een optie zijn, omdat training of lesgeven mij altijd heeft geboeid." ←

De NBA nam weer bij heel wat nieuwe collega's de beroepsed af.

Op 28 februari 2025 legden 26 geslaagden de eed af:

Sietze Bakker, Bas Berkvens, Tamara Bremmers, Daniëlla van den Broek, Petri van de Burgt, Kelvin Chen, Roos van Gisbergen, Ashley van Haalen, Wouter ten Have, Twan Hogenelst, Daphne Janssen, Armen Karapetjan, Milou Kemperman, Tim Lageschaar, Kimberley van Maurik, Ties Meirik, Fizza Pervaiz, Nawid Rassolyrad, Sharona Schipper, Fiona Schouten, Alexandra Stiehl, Raymond Stouten, Mandy Verhoog, Danice van Waarden, Amber van der Weijden en Xin Yi Wu Chen.

Op 7 maart 2025 legden 24 geslaagden de eed af:

Friso van de Aast, Karolien van Bezooijen, Beryl Dekker, Martijn van Diepen, Bram Gerritse, Edwin van Heijningen, Esther Hesseling, Gyung-Ju Jang, Michel de Jong, Koray Kenç, Sanne Lathouwers, Vera van Meel, Luc Messing, Saskia Nijman, Sjoukje Roffel, Haico Schönberger, Rowin Smekens, Jelle Snelders, Meyke Terpstra, Luc van den Tillaart, Iris van der Velden, Daniek Veldhuis, Eric Witte en Mark Jan Ykema.

Op 14 maart 2025 legden 25 geslaagden de eed af:

Rick Baas, Mandy Berendsen, Jamal El Yousef, Martijn Goudzwaard, Xuan Guo, Sylke Hakvoort, Jorian Hoogendoorn, Imara Joren, Betty Kieboom, Robert-Jan Koelewijn, Mike Koopman, Toos Lageman, Joey van Maare, Jesse Peele, Celine Pennings, Demi Pieck, Gijs van de Riet, Sjarel Schrijver, Sharisa Sedoc, Mitchell Smits, Reinier Taks, Lisa de Troije, Dennis Vaas, Herman Verweij en Roos de Vries.

Op 21 maart 2025 legden 23 geslaagden de eed af:

Inge van Aart, Marijke Appel, Lynn Bakker, André Bonestroo, Stephan da Costa, Maud van Deursen, Kelly van Eert, Steven Embregts, Stefan van Gulijk, Mats Hage, Marco Haitjema, Vincent Hazeleger, Jeroen Hofland, Daan van den Hurk, Kay Jansen, Urbanus Kiio, Bart Kruijenaar, Iza Kwaaitaal, Nick Lakenman, Danny Mast, Detlev Smit, Gineke Spoelstra en Dook Ypma.

Op 28 maart 2025 legden 27 geslaagden de eed af:

Edwin Blommerde, Sannaz Bos-Rawarpour, Johan Braanker, Hajo Broek, Lars Bruil, Philippe Dassen, Jasper Derikx, Jan Peter van Haften, Ben de Heer, Jordijn Heijens, Willem den Hertog, Bas Kleiman, Sylvia Kwok, Michelle Laveaux, Cheuk Hin Leung, Kirsten den Ouden, Jort van de Pas, Rens Quispel, Sharon Rupert, Loïs Schukkert-Reiling, Gert-Jan Sikkema, Thom Stafford, Janita van den Top-Bettink, Stan Verbeet, Jean-Pierre Vermare, Anouk Vermeulen en Tim de Vogel.

Op 4 april 2025 legden 25 geslaagden de eed af:

Ramazan Akkoc, Amber van Boxel, Leon Brummelhuys, Ruben de Graaf, Tessa Hulshof, Vishal Jaggan, Lennart Kallenberg, Azhar Khan, Robin Knetsch, Kasimir Krikken, Sharida van de Leur, Aslan Lianov, Faisal Mamman, Michelle Martinez Parra, Ikram Metaich, Daniëlle Mourits, Janine Polak, Vera Simons, Rik Spronken, Dirk Tesselaar, Caroline Timmermans, Jamie Tirion, Gerben Vermeer, Serkan Yeler en Lars Zwaan.

Op 11 april 2025 legden 24 geslaagden de eed af:

Michelle Bax, Nienke Bos, Mandy van Dijk, Nienke de Droog, Feruh Dumlu, Sabrine Essaadi, Manouk Fluit, Floris van Halm, Frank Hendriks, Mart Japin, Pascal Jentink, Stefan 't Jong, Laurie Klein Kranenbarg, Martijn de Koning, Caroline Mitchell, Lieze Nijenhuis, Stefke Poort, Raymon Ras, Joost van Rooijen, Iris Sam, Arun Sankaran, Wesley Scheurwater, Dennis Simons en Ahmet Tarakcio.

Op 25 april 2025 legden 26 geslaagden de eed af:

Armin Adrović, Hotze Bonnema, Hennie Bosch, Mathijs Brouwer, Ildriana Cecilia, Joey Dupuij, Iris Haverkamp, Max Hoogeveen, Jalbert van Iwaarden, Elvera Kooijman, Chanel van Meggelen, Sanne van der Meij, Gijs Mensink, Ramon Musters, Fouad Oudriss, Hawkar Raouf, Ciaran Robbins, Iris van Rooijen, Bart Schaminée, Patrick Schrijver, Roy Timmers, Marchel Tomo, Rens Vogels, Tim Weber, Si-wei Zhong en Patrick de Zwaan.

Op 2 mei 2025 legden 23 geslaagden de eed af:

Bart-Jan Gerard, Gerwiene Geurts, Marijke Godschalk, Lars Goudzwaard, Niels van den Hazel, Thomas Herbrink, Gerdi van der Hoef, Bastiaan van der Hoek, Cynthia Kroon-Steur, Anne van 't Land, Anne Lemmens, Daan Ligthart, Pam van Loon, Rashani Anjani Moenne, Marco Nieters, Friso Snellink, Vincent van der Stee, Maxime Trinthamer, Ferry van Veen, Kim Wateler, David van der Weiden, Henriët van Wieren en Gregory de Wit.

Op 9 mei 2025 legden 21 geslaagden de eed af:

Hassib Arianzay, Suzan de Boer, Mark Böhmer, Frank Boven, Ricky Buntinx, Jari de Crom, Sharissa Disseldorp, Romano Drobnic, Tom Fijen, Michel Fiolet, Xander Fleurkens, Felicia Goos, Nicole Govers, Karlien Hoving, Rico de Jong, Jort Luijten, Dominique Piereij, Mitchell Rutten, Jesse Saris, Selina olde Scheper en Anna Vegter.

Elf nieuwe collega's hebben online de beroepsed afgelegd.

Yasin Tokmak (3 maart 2025), Stephan van der Schaar (7 maart 2025), Charlotte Bontje (7 maart 2025), Melanie Lorjé (13 maart 2025), Lins Looijmans (18 maart 2025), Herwinald van Asselt (25 maart 2025), Hamze Hirsi (25 maart 2025), Jeroen Bakker (7 april 2025), Julian van Schaik (17 april 2025), Ronald Zondervan (22 april 2025) en Sander Hoitink (28 april 2025).

BECIJFERD: OVERNAMES & PRIVATE EQUITY IN DE ACCOUNTANCY

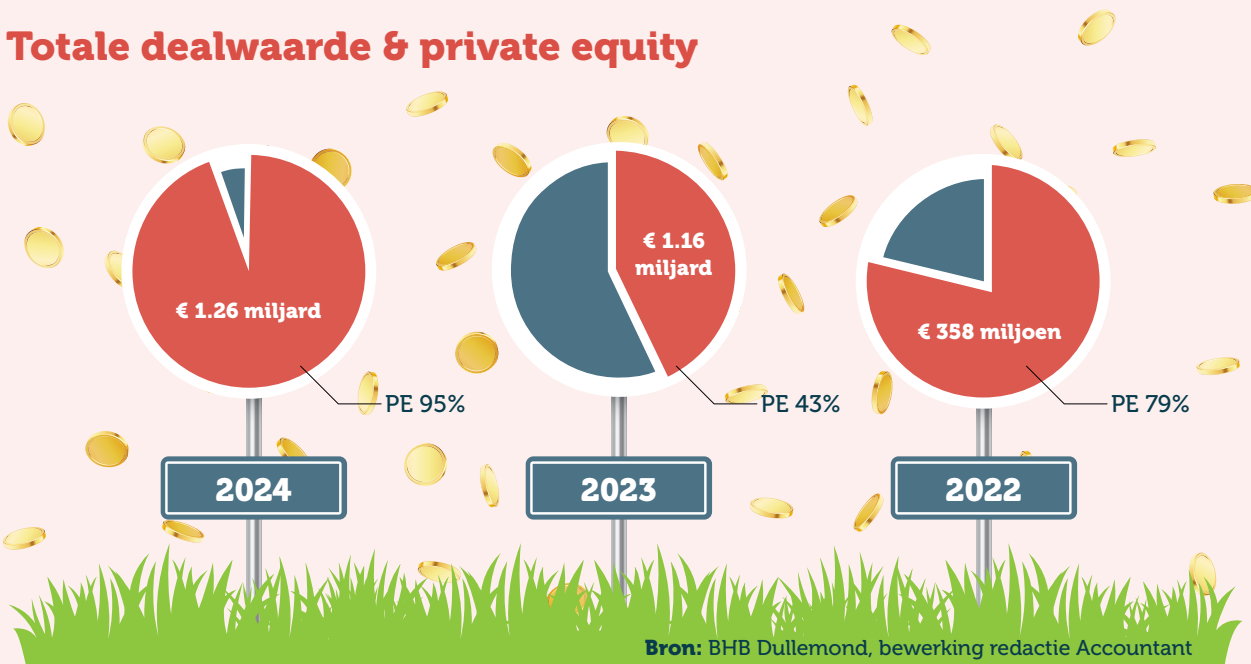
De invloed van private equity op de overnamemarkt in de accountancy is in 2024 verder toegenomen, blijkt uit de Overnamemonitor van BHB Dullemond. De totale dealwaarde in de accountancy- en administratiemarkt kwam uit op ruim 1,25 miljard euro, een stijging van meer dan 250 procent ten opzichte van 2022. Private equity was betrokken bij 61 procent van de deals en goed voor 95 procent van de totale dealwaarde. De invloed van private equity zorgt ook voor een herschikking in de top van accountantskantoren.

Aantal deals

	2024		2023		2022	
	H2	H1	H2	H1	H2	H1
0-10 fte	10	7	11	12	9	8
11-50 fte	16	14	9	13	10	12
51-100 fte	1	0	4	1	1	3
101-200 fte	2	3	2	0	0	0
> 200 fte	2	1	3	3	1	1
Totaal	31	25	29	29	21	24
Waarvan PE-transacties	16	18	9	14	10	12
PE-transacties in %	52%	72%	31%	48%	48%	50%

Bron: BHB Dullemond

Totale dealwaarde & private equity

Dealomvang

Dealwaarde in € mln

	2024		2023		2022	
	H2	H1	H2	H1	H2	H1
0-10 fte	6,6	3,3	6,1	5,1	4,0	3,7
11-50 fte	66,1	74,4	38,5	41,9	42,5	54,0
51-100 fte	13,1	-	95,4	21,8	22,5	42,9
101-200 fte	55,0	204,0	55,8	-	-	-
> 200 fte	323,8	515,6	516,6	374,8	188,8	*
Totaal	464,6	797,5	712,4	443,4	257,8	100,6
Waarvan PE-transacties	431,9	764,2	200,7	297,3	226,5	56,0
PE-transacties in %	93%	96%	28%	67%	88%	56%

Bron: BHB Dullemond, bewerking redactie Accountant.

* Flynth nam in 2022 accon avm over voor € 1.

Top 25 accountantskantoren

	2024	2023
Deloitte (-)	1	Deloitte
EY (-)	2	EY
PwC (-)	3	PwC
KPMG (-)	4	KPMG
BDO (-)	5	BDO
Flynth (-)	6	Flynth
aaff * (+3)	7	Forvis Mazars
Forvis Mazars (-1)	8	Newtone
Newtone (-1)	9	Baker Tilly
Moore DRV (+6)	10	Alfa
Baker Tilly (-2)	11	de Jong & Laan
de Jong & Laan (-1)	12	Moore MKW
Moore MKW (-1)	13	Grant Thornton
ETL (-)	14	ETL
Grant Thornton (-2)	15	RSM
PIA (+6)	16	Moore DRV
RSM (-2)	17	Crowe Foederer
Crowe Foederer (-1)	18	ABAB
Countus (-)	19	Countus
Visser & Visser (-)	20	Visser & Visser
Van Oers (-)	21	Van Oers
CROP (+1)	22	PIA
UNIA * (+2)	23	CROP
Schipper Groep (-)	24	Schipper Groep
Vermetten (+1)	25	Verstegen

Bron: BHB Dullemond. 2023 op basis van AV-top 50 van AccountancyVanmorgen/Full Finance, 2024 opgesteld door BHB Dullemond aan de hand van bekende overnames en omzetstromen. In de lijst is geen organische omzetgroei meegenomen.

* aaff = Alfa + ABAB, UNIA = Verstegen + Schuiteman.

CEO BART VAN DER WIELEN, WDL KREDIETFONDSEN

“WAT WIJ DOEN IS OLD FASHIONED BANKIEREN IN EEN NIEUW JASJE”

De druk op accountants groeit. Ondernemers rekenen op advies, ook bij hun zoektocht naar financiering. Banken zijn terughoudender geworden, maar de vraag naar kapitaal blijft. Steeds meer ondernemers kloppen aan bij alternatieve financiers.

WDL Kredietfondsen is zo'n partij. Deze club uit Veghel, met als werkgebied Nederland, brengt ondernemers en beleggers samen en biedt zo een betrouwbare en professionele financieringsoplossing. “Wat wij eigenlijk doen, is old fashioned bankieren in een nieuw jasje”, zegt Bart van der Wielen, CEO en oprichter.

Met funding van beleggers verstrekt WDL Kredietfondsen leningen aan mkb-bedrijven en vastgoedbeleggers. Niet via informele afspraken, maar via een gestructureerd en professioneel proces. “Er zijn veel doe-het-zelvers in de markt. We zien nog te vaak dat een ondernemer op een bierviltje afspraken maakt met een belegger”, vertelt Van der Wielen. “Dat lijkt makkelijk, maar als het misgaat, heeft niemand iets om op terug te vallen. Financiering moet solide zijn. Dat vraagt om een partij die dit professioneel kan: analyseren, selecteren, documenteren, administreren en beheren. Zo bieden we toegang tot kapitaal voor financieringsvraagstukken die goed zijn, maar waarbij de ondernemer niet bij een bank terecht kan.”

EFFICIËNT SAMENWERKEN VIA EEN QUICKSCAN

Wanneer een accountant een financieringsvraag bij WDL neerlegt, volgt direct een quickscan. “We hebben aan de voorkant geen diepgaande informatie nodig”, legt Van der Wielen uit. “De accountant is een fijne partij om mee samen te werken. Hij kent de onderneming, heeft de cijfers, het investeringsplan en vaak al een taxatie. Daarmee kunnen wij snel beoordelen of een financieringsvraag in potentie past bij onze beleggers of een van onze fondsen.”

Past het plan? Dan volgt een indicatieve offerte en bij akkoord wordt de deal tot in detail uitgewerkt. Onderdeel daarvan is altijd een

persoonlijk gesprek. “We willen de ondernemer leren kennen”, zegt Van der Wielen. “Geen standaard online afvinklijstje, maar persoonlijk contact. Dat maakt het verschil.” De accountant is overigens altijd betrokken, zodat hij de regie houdt over het traject.

STERKE VRAAG NAAR KAPITAAL

Het gaat de onderneming uit Veghel voor de wind. Van der Wielen: “In de eerste drie jaar verstreken wij ongeveer 50 miljoen euro aan leningen. Afgelopen jaar tikten we in één jaar de 50 miljoen aan en in het eerste kwartaal van 2025 verstreken we al 45 miljoen euro. Er is een sterke vraag naar kapitaal en in het bijzonder bij alternatieve financiers. Die vraag

Bart van der Wielen (links) en John Aartsen (rechts).

zal blijven. Banken hebben interne en externe regelgeving waardoor ze terughoudender in het verstrekken van financieringen, maar ondernemers hebben toch kapitaal nodig om hun plannen te realiseren. Hiervoor zijn alternatieve financiers een goede uitkomst."

VOOR HEEL ONDERNEMEND NEDERLAND

WDL Kredietfondsen financiert over de volle breedte. Van agrarisch tot horeca en van commercieel vastgoed tot projectontwikkeling. Van der Wielen: "Wij zijn er voor heel

ondernemend Nederland. Toch financieren wij zeker niet alles. We wijzen meer aanvragen af dan we accepteren. Dat is te verklaren: stel er klopt een ondernemer bij ons aan die een stuk grond heeft gekocht. Hij hoopt daar in de toekomst woningen te kunnen bouwen. Bij ons poppen er dan direct een aantal vragen op: klopt het bestemmingsplan? Heb je bouwvergunningen? Wie gaat de woningen bouwen en kopen of huren? Op het moment dat een goede onderbouwing op die vragen uitblijft, werken wij er niet aan mee."

Van der Wielen houdt van saaiere leningen. "Een saaiere lening is een lening die WDL verstrekt waarover we elke maand netjes de rente en aflossing ontvangen. Een keer per jaar drinken we een kop koffie met de ondernemer en na vijf jaar is de lening afgelost. Saai, maar dan is het voor iedereen goed geweest. Van die leningen heb ik er graag veel in de portefeuille. Dat is goed voor onze beleggers en natuurlijk ook voor de ondernemer."

GEVOEL BIJ DE ONDERNEMING

Het persoonlijke contact met de ondernemer is ontzettend belangrijk, benadrukt Van der Wielen nogmaals. "Dit vak is te complex om even online te doen. Je moet naar de ondernemer toe. Betekent dat dat we tweeënhalf uur moeten rijden? Dan doen we dat. Je moet door het bedrijfspand lopen, de productieprocessen zien en in gesprek gaan met de ondernemer en een praatje maken met het personeel. Dan krijg je echt een gevoel hoe een onderneming ervoor staat en wat er speelt. Het is een investering die we belangrijk vinden om een goede risico-inschatting te doen. Precies zoals bankieren ooit bedoeld was, maar dan in een nieuw jasje en daarbij staat de ondernemer op de eerste plaats."

WDL
Kredietfondsen

WDL Kredietfondsen
073 - 44 00 300
www.wdl.nl

BRONNEN

Maar zo doe ik het altijd...

Waarop de gemiddelde manager of ingehuurde consultant zal zeggen "tijd voor iets anders". Volgens Mason Currey en Ernst-Jan Pfauth is dat nu precies niet de bedoeling.

In dit interessante boek laten zij met korte beschrijvingen zien hoe 'beroemde' mensen hun dagelijkse rituelen, routines en gewoonten gebruiken om optimaal te presteren. En het 'beroemde' van deze mensen mogen we breed opvatten: kunstenaars, sporters, wetenschappers, politici, ondernemers, acteurs en ook een mooie handvol filosofen.

Om met die laatste te beginnen. De 'grote' Immanuel Kant - overigens was deze aartsvader van het rationele denken zo groot niet in centimeters - maakte elke dag om half vier in de middag een wandeling door Königsberg waarop de bewoners hun klok gelijk konden zetten. En er zijn meer voorbeelden in dit boek van mensen die dagelijkse wandelingen of anderszins vormen van lichaamsbeweging maken. Blijkbaar pakt dat zeer vruchtbaar uit voor veel mensen; gezonde

ontspanning en bevorderlijk voor de creatieve vermogens, wat wilt u nog meer? Wat dacht u verder bijvoorbeeld van de Nederlandse multi-getalenteerde Ellen ten Damme, die graag nachtelijke autoritjes maakt op de snelwegen rond Amsterdam. Zo zijn er meer ontboezemingen die soms wel erg persoonlijk zijn, maar in elk geval een mooi inkijkje geven in het creatieve proces van deze personen.

Resumerend: positieve beschrijvingen van dagelijkse rituelen, gewoonten en misschien in sommige gevallen wel obsessies. Soms verrassend, soms grappig en soms ook herkenbaar met een hoog 'aha-die-doe-dat-dus-ook-momentje'. In elk geval levert dit boek op zijn minst een nuttige stimulans om uw eigen dagelijkse rituelen een positieve herwaardering te geven. Een leuk en nuttig boek dus.

Mason Currey en Ernst-Jan Pfauth, Dagelijkse rituelen - hoe bekende kunstenaars, schrijvers en ondernemers en andere creatieven werken, Maven Publishing 2025, ISBN 978 94 9321 388 3 3845.

Geblunder helpt ons vooruit

Deze komt rechtstreeks uit de categorie "and now for something completely different...". Een kleine wereldgeschiedenis in vijftig mislukkingen. Soms hebben blunders namelijk prachtig onbedoelde positieve gevolgen. En soms had de wereld er heel anders uit gezien, als iets nét even anders was gegaan.

Ben Gazur gaat in vogelvlucht door de hele wereldgeschiedenis, van de oudheid naar de middeleeuwen tot in de moderne wereld. Het zijn overigens niet enkel mislukkingen of blunders. Soms zijn het simpelweg niet-voorzien bijeffecten van een wetenschappelijk proefje, of een briljant uitgedacht aanvalsplan van een generaal of keizer met onbedoelde gevolgen. Heerlijk weglezend komen we zo een aantal opmerkelijke en soms zelfs grappige voorbeelden tegen. Zoals de tulpenmanie in Nederland in de zeventiende eeuw - wist u

overigens dat de tulp vanuit Turkije in Europa is gearriveerd? - die heel wat mensen na de instorting ervan tot armoede bracht. Of wat dacht u van de ontdekking van buskruit, dat ontstond omdat Chinese geleerden naar onsterfelijkheidselixiers zochten en daarvoor allerlei chemische stoffen vermengden. Maar ook bloed-serieuze voorbeelden zoals de Japanse aanval op Pearl Harbor in december 1941, die de Tweede Wereldoorlog een nieuwe wending gaf. Eén van de mooiste heeft Gazur voor het laatst bewaard: de val van de Berlijnse muur in 1989, die min of meer te danken is aan een communicatiefout van een Oost-Duitse partijbons. Aldus een fijn tussendoortje.

Ben Gazur, Een kleine wereldgeschiedenis in 50 mislukkingen, Spectrum 2024, ISBN 978 90 00 39562 0.

Troubles in de Vereniging van Eigenaren

We bespreken niet vaak fictie in de Accountant, maar deze is de moeite waard. Het betreft in de woorden van de schrijver 'literaire fictie', over een onderwerp dat zeker de nodige financiële raakvlakken heeft.

Ongetwijfeld zijn er onder onze ruim 22.000 leden een aantal die hetzij uit eigener beweging, hetzij door een verzoek, lid zijn van een Vereniging van Eigenaren. Dit alles met het nobele streven om uw financiële expertise als

accountant nuttig in te zetten binnen uw eigen woonomgeving. Ja, nobel en nuttig, totdat u in de situaties verzeilt raakt die heerlijk treffend in dit boek zijn beschreven. Nogmaals, het is fictie en het loopt voor de nobele appartementseigenaar Charles Boerma in dit boek echt volledig uit de hand - compleet met machtsmisbruik, niet gecontroleerde jaarrekeningen en valsheid in geschrifte aan toe - maar in meer of mindere mate zijn bepaalde situaties misschien best herkenbaar voor de lezer die zelf ook lid is van een kascommissie van een VvE.

Dit alles opgetekend in een beschrijvende stijl die fijn wegleeft en het midden houdt tussen feitelijke beschrijvingen en de nodige kenmerken van een spannende roman. Met dank aan de 'chroniqueur' Floor van Beveren, wat trouwens een pseudoniem is. Even googelen op de uitgeverij en u vindt de juiste persoon wel, die een forse staat van dienst heeft op internal auditing-gebied in Nederland.

Floor van Beveren, *De kascommissie - een despoet in de VvE*, Uitgeverij Public Auditing 2025, ISBN 978 90 9038925 7.

ELLY'S BOEKBLOG

Dit kan geen toeval zijn

Al doende leert men. Dus leer je het meest over complottheorieën, als je er zelf eentje bouwt. En dat deed ik! De instructies kwamen uit het uitstekende boek *Dit kan geen toeval zijn*.

Een goedgeschreven, humoristisch betoog over de psychologie achter complottheorieën en over heel wat voorbeelden daarvan; van 9/11 tot de Titanic, van de maanlanding tot corona, de dood van Diana en JFK. Zelfs de Franse Revolutie komt voorbij, aangesticht door de illuminati. En nog heel veel meer, tot reptielen die de wereld besturen aan toe! Sterk is dat eerst de 'rare zaken' van die theorieën worden behandeld, dan ga je er bijna zelf in geloven. Daarna volgen de ontkrachtende verklaringen en extra feiten.

Eerst leerde ik wat over mijn doelgroep, de complotdenkers. Vervreemd van de maatschappij, met het gevoel dat ze geen controle hebben over hun leven. In vijftien stappen kun je de perfecte complottheorie voor ze bouwen. Denk aan: het verklaren van een ingrijpende gebeurtenis, waarbij menselijk handelen mogelijk is, het aanwijzen van de samen-zweerdere ('de elite' doet het altijd goed), uitleggen hoe ze aan de touwtjes trekken (met drugs verspreid door de lucht of het drinkwater, of een instituut als de EU of CIA). Heel boeiend was het omgaan met kansen; wetenschappers geven nooit honderd procent zekerheid, dus met zelfs 0,1 procent kans dat een andere verklaring mogelijk is, kun je als complotbouwer aan de slag. En ook: laat altijd je tegenstander voor bewijs zorgen; kom zelf met onweerlegbare stellingen, zoals het bestaan van de Stadhoudersbrief. Bewijzen dat die honderd procent zeker niet bestaat of heeft bestaan, is onmogelijk. Dat geldt ook voor de reptielen...

Lisa Loeb en Daniel Paarlberg, *Dit kan geen toeval zijn*, Lebowski, 2025. ISBN 9789048875474.

Elly Stroo Cloeck schrijft recensies en samenvattingen van managementboeken, te vinden op 1001managementboeken.nl.

Universiteit Groningen wint NBA-hackathon

Een team van studenten van de Universiteit Groningen is winnaar van de derde hackathon 'Auditing the Future' van de NBA. Vijf teams van universiteiten streden bij het event om de titel *Auditors of the Future 2025*. Een studententeam uit Tilburg werd tweede.

Auditing the Future is een Engelstalige accountancy challenge, gericht op wo-bachelorstudenten. Teams van Tilburg University, Universiteit Groningen, Erasmus Universiteit, de Vrije Universiteit Amsterdam en Universiteit Maastricht namen op 16 mei 2025 bij de NBA in Hoofddorp deel aan de hackathon. Doel is om studenten te laten ervaren hoe divers het accountantsberoep kan zijn en met welke vragen accountants worden geconfronteerd.

Naast vaktechnische vraagstukken kregen de studenten ook te maken met de dynamiek van een raad van bestuur en onverwachte actuele ontwikkelingen. Dit jaar werd gewerkt met een casus rondom een duurzaam schoenenmerk. De teams presenteerden hun resultaten aan een jury bestaande

uit Kavita Nandram (Ahold Delhaize, UvA), Constant Rams (Nyenrode) en Coen Bongers (CEA). De hackathon is onderdeel van de arbeidsmarktcampagne 'Accountancy iets voor jou'. Die campagne wordt door de NBA ingezet om jongeren enthousiast te maken voor het accountantsberoep.

Kleur bekennen bij masterclass voor accountancy-docenten

De zevende editie van de Masterclass voor accountancy-docenten vond op 15 mei 2025 plaats bij gastschool Avans University of Applied Sciences in Breda. Het thema voor deze

editie was 'Kleur Bekennen'; laten zien waar de beroepsgroep en de opleiding voor staan binnen een krappe arbeidsmarkt.

Tijdens de docentendag, die vooral was gericht op inspiratie en ontmoeting, spraken onder meer Lisanne Luchtenborg-Versluis en Jan-Pieter Bos van de NBA Young Profs over wat de nieuwe generatie accountants beweegt. Kasia van Gimst en Coen Bongers van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) gingen in op de vernieuwing van het onderwijs en het raamwerk voor eindtermen. Herman Hello, voormalig Boeing-piloot, sprak over het leren van fouten en gaf daarbij 'lessen uit de cockpit'.

NBA gastheer van IFAC Chief Executives Forum in Amsterdam

Op 3 en 4 april 2025 vond in Amsterdam het jaarlijkse Chief Executives Forum van de International Federation of Accountants (IFAC) plaats.

Tijdens dit forum kwamen ceo's van beroepsorganisaties voor accountants wereldwijd samen, om kennis en ervaringen te delen en vooruit te kijken op nieuwe ontwikkelingen rondom het accountantsberoep. Het was de eerste keer dat het IFAC Chief Executives Forum buiten de Verenigde Staten werd gehouden. De NBA trad samen met de Vereniging van Registercontrollers (VRC) en de twee Nederlandse IFAC-leden, op als gastheer van het evenement. Namens de NBA namen algemeen directeur Liane Vlaskamp en IFAC-bestuurslid Mark Vaessen deel aan diverse paneldiscussies. Vlaskamp bedankte IFAC-ceo Lee White voor de keuze om Amsterdam als locatie te kiezen, waarmee werd gebroken met de traditie om het forum jaarlijks in New York te organiseren. IFAC vertegenwoordigt 180 beroepsorganisaties voor accountants, uit 130 landen.

Handleiding Regelgeving Accountancy

Regelgeving voor de accountant

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

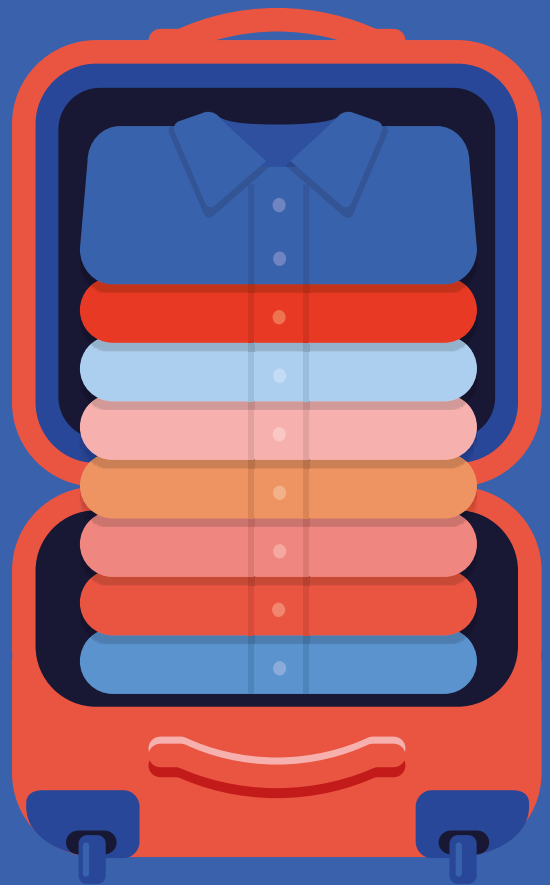
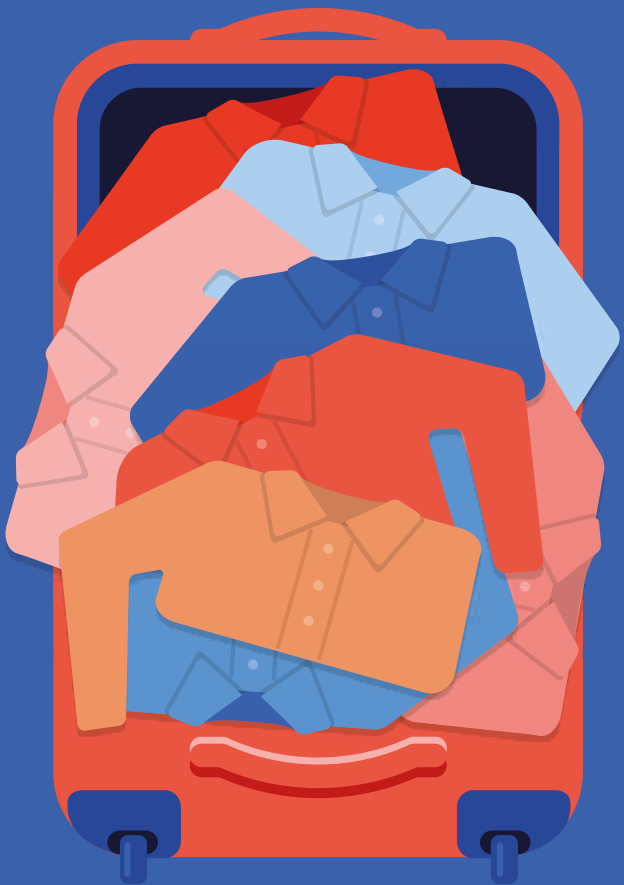
2025

Vanaf juli leverbaar

Prijs boek: € 94,50
inclusief BTW en verzendkosten binnen Nederland

Meer informatie en bestellen: www.nba.nl/over-hra

Alleen de benodigde informatie in het juiste formaat

De jaarrekening aanleveren via SBR betekent dat de financiële gegevens direct in de systemen van de bank staan en verwerkt kunnen worden. *Dat is efficiënt en veilig!*

SBR; dé marktstandaard voor jaarrekeningen!

Kijk voor meer informatie op www.sbrnexus.nl

NBA presenteert video-interviews met drie generaties accountants

De NBA presenteert een nieuwe serie video-interviews onder de titel 'Gedreven'. Hierin vertellen drie generaties accountants over hun carrière-ambities, hun persoonlijke ontwikkeling en over samenwerking in de praktijk.

De videoserie 'Gedreven' probeert gesprekken over beroeps cultuur te verdiepen en accountants te inspireren met praktijkervaringen, aldus de NBA. In de serie, die uit drie afleveringen bestaat, interviewt dagvoorzitter en presentatrice Pauline de Wilde per keer zes accountants van diverse accountantskantoren, met uiteenlopende ervaringen. Elk van de geïnterviewde accountants vertegenwoordigt een generatie in het beroep. Het gaat om junioren met drie tot vijf jaar werkervaring, gevorderde accountants die tien tot vijftien jaar in het vak actief zijn en senior accountants die partner zijn of directielid in hun accountantsorganisatie.

De interviewreeks 'Gedreven' maakt, net als de vorige videoserie 'Getekend', deel uit van het programma Beroeps cultuur van de NBA. Dat programma beoogt een eenduidige visie op de toekomstbestendige beroeps cultuur te formuleren en te stimuleren bij accountantskantoren en accountants. De video-interviews zijn te bekijken via het YouTube-kanaal van de NBA.

NBA publiceert eigen dossier over examenfraude

De NBA publiceerde begin april een eigen dossier met genomen maatregelen rondom de examenfraude. Het eigen instrumentarium is niet toereikend om dossiers van individuele accountants te krijgen. Dat maakt een gang naar de tuchtrechter onmogelijk.

De NBA heeft vanaf het begin de gevallen van examenfraude - het delen van antwoorden van toetsingen - scherp veroordeeld, zo staat in de publieke verantwoording. Examenfraude is in strijd met alles waar het beroep voor staat en waar accountants voor horen te staan. Het document is voor de NBA een manier om openheid te geven over de eigen rol in het examenfraudedossier. De publicatie biedt een overzicht van door het NBA-bestuur genomen acties sinds de eerste signalen van omvangrijke examenfraude begin 2023. De NBA kreeg kort daarna te horen dat de Amerikaanse toezichthouder PCAOB en de AFM alle zes Nederlandse oob-organisaties hadden gevraagd om zelf onderzoek te doen naar mogelijke examenfraude.

Tuchtrecht

De NBA ging in overleg met de zes oob-organisaties en met vertegenwoordigers van het platform van reguliere vergunninghouders en de SRA. Op basis van dat overleg werd een 'matrix' samengesteld van de verschillende vormen van examenfraude die in de onderzoeken zijn aangetroffen. De NBA gaf aan dat tuchtrechtelijke opvolging passend was als onderdeel van de sancties, waar het ernstige gevallen betrof.

Uit de gesprekken van de NBA met de zes oob-organisaties bleek dat tuchtrechtelijke opvolging geen sanctie-optie voor die kantoren was en dat zij daarvoor geen gegevens aan de NBA wilden verstrekken. Ook liet de NBA zich extern adviseren over de reikwijdte van een 'incidentenonderzoek' als instrument, maar ook dat gaf onvoldoende basis voor het overleggen van dossiers door accountantsorganisaties. Uiteindelijk is door de NBA gekozen voor een publieke verantwoording via het gepubliceerde document. De NBA verwacht nog wel van de zes oob-organisaties dat die zelf publiekelijk verantwoording afleggen over de examenfraude in hun transparantieverlag, of via aparte berichtgeving over het eigen interne onderzoek en opgelegde sancties.

Het verantwoordingsdocument van de NBA is beschikbaar via nba.nl.

Minister past Wijzigingswet accountancysector aan

Minister Eelco Heinen van Financiën informeerde de Tweede Kamer begin mei over het aanpassen van het wetsvoorstel Wijzigingswet accountancysector.

De minister ziet voorlopig af van het rapporteren over kwaliteits-indicatoren door reguliere vergunninghouders. In zijn brief aan de Kamer geeft minister Heinen aan dat vooralsnog alleen de zes oob-accountantsorganisaties straks moeten

gaan rapporteren over hun score op basis van de audit quality indicators (AQI's). Na drie jaar volgt een evaluatie van de rapportageplicht, op basis waarvan de minister dan een nieuwe afweging wil maken over het verplicht moeten rapporteren van kantoren over hun kwaliteit.

Aanwijzingsbevoegdheid

Ook stelt de minister de inwerking-treding uit van een aanwijzings-bevoegdheid voor de NBA.

Die maatregel is bedoeld om een accountant aan te kunnen wijzen voor ondernemingen die geen controlerend accountant kunnen vinden. Volgens de minister zijn nu geen gevallen bekend die hiervoor in aanmerking komen. Hij kan de maatregel op een later moment alsnog van kracht laten worden. Mocht de aanwijzingsbevoegdheid op zeker moment nodig zijn, dan zal de minister zorgen voor voldoende voorbereidingstijd voor de NBA.

Bianca de Jong-Muhren en Evelyn Vinke-Smits kandidaat-bestuursleden NBA

De NBA draagt Bianca de Jong-Muhren en Evelyn Vinke-Smits voor als nieuwe bestuursleden. Als de ledenvergadering met haar benoeming instemt, wil het NBA-bestuur De Jong in december 2025 voordragen als nieuwe voorzitter.

Bianca de Jong-Muhren MSc RA (1986) uit Delfgauw wordt na goedkeuring door de ledenvergadering als achtste bestuurslid toegevoegd aan het NBA-bestuur. Zij is momenteel chieffinancial & operating officer bij Gilde Equity Management, een van de oudste private equity-huizen van de Benelux. De Jong startte haar loopbaan bij PwC, staat sinds 2015 als RA ingeschreven in het NBA-register en was eerder cfo bij Forvis Mazars Nederland. Zij is schaakgrootmeester en was de jongste voorzitter ooit van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond. De Jong is ook vicevoorzitter van de raad van toezicht bij een ouderenzorginstelling en lid van de raad van toezicht van Hogeschool Utrecht.

Evelyn Vinke-Smits

Drs. Evelyn Vinke-Smits RA (1970) uit Naarden wordt voorgedragen als bestuurslid van de NBA, als opvolger van Christel Deckers, van wie de zittingstermijn medio juni afloopt. Evelyn Vinke werkte van 1994 tot en met 2024 bij KPMG Nederland, waarvan zeventien jaar als auditpartner in de financiële en internationale sector. Binnen KPMG vervulde zij diverse rollen op het gebied van vaktechniek, opleiding en ontwikkeling en HR. Ook was zij gedurende zes jaar bestuurslid van Coöperatie KPMG UA en acht jaar lid van de raad van toezicht en voorzitter van het audit en risk committee van SNV. Momenteel is zij bezig met de opbouw van een portefeuille van bestuurs- en toezichtrollen.

Als de ledenvergadering instemt met de benoeming van De Jong als nieuw bestuurslid en in december met haar benoeming als voorzitter, is het voor het eerst dat de NBA een vrouwelijke bestuursvoorzitter krijgt. De ledenvergadering van de NBA vindt plaats op 16 juni aanstaande in Maarsse.

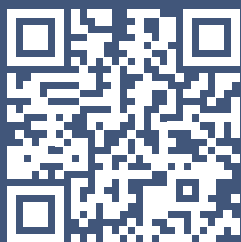
Bianca de Jong-Muhren

Evelyn Vinke-Smits

De DilemmApp helpt accountants bij veelvoorkomende lastige situaties

Download de DilemmApp

Je kunt inloggen met de verificatiecode: **Accountant**

nba.nl/dilemmapp

COMPact, de MKB compliance tool van de NBA

Richt hem in en gebruik hem.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

The NBA logo consists of a thick orange horizontal bar above the letters 'NBA' in a bold, orange, sans-serif font.

Wanneer is mijn kantoor compliant? Waar vind ik de voor mij relevante regelgeving?

COMPact bundelt compliance taken in een overzichtelijke digitale jaarplanning voor jouw kantoor met per taak handige links en informatie over de van toepassing zijnde accountantsregelgeving. Deze tool is met name bedoeld voor MKB-kantoren met maximaal 5 accountants in dienst en zonder vaktechnisch bureau.

Richt
COMPact
eenvoudig in
en gebruik
hem!

Interesse?

Kijk dan op www.nba.nl/compact voor meer informatie en registratie voor COMPact.

Voortgang aanbevelingen kwartiermakers: beroepsprofiel, cultuur, fraude en VOR

Beroepsprofiel

Eén van de aanbevelingen van de Kwartiermakers toekomst accountancysector was om het beroepsprofiel te herijken, om het accountantsberoep toekomstgericht, aantrekkelijker en beter studeerbaar te maken. Het herijkte beroepsprofiel is eind januari gepubliceerd, samen met het rapport *In Balans met de Toekomst*. Het betrokken kernteam heeft via een roadshow aandacht gevraagd voor het rapport en reacties opgehaald. Ook digitaal reageren was mogelijk.

Op basis van de ontvangen feedback is medio april een nieuwe versie van het beroepsprofiel gepubliceerd, waarop tot medio mei zienswijzen konden worden ingediend en vervolgens ook amendementen. De nieuwe Verordening op de Beroepsprofielen wordt op 16 juni 2025 ter stemming gebracht op de ledenvergadering van de NBA.

Cultuur

De NBA organiseert momenteel in het kader van het brede programma Beroepscultuur een reeks impactdebatten. Ook is een 'community van experts' gevormd; medewerkers die binnen kantoren sleutelfuncties vervullen op het gebied van cultuur en gedrag. Onderdeel van het programma is verder een nieuwe serie interviews met drie generaties accountants over hun carrière-ambities, hun persoonlijke ontwikkeling en over samenwerking in de praktijk. Deze videoserie *Gedreven* is bedoeld om de gesprekken over beroepscultuur te verdiepen en accountants te inspireren met ervaringen uit de praktijk.

Fraude en (dis)continuïteit

De NBA voerde een analyse uit naar de manier waarop accountants in 2023 rapporteerden over fraude en continuïteit in hun controleverklaringen. Deze rapportageverplichting is sinds 2021 vastgelegd in de aangepaste Standaard 700. Voor de analyse zijn 175 verklaringen beoordeeld; de resultaten zijn gebundeld in twee rapporten. De analyse biedt waardevolle input voor de bredere evaluatie van de toepassing van Standaard 700 op het gebied van

fraude en continuïteit. In vervolg op de analyse hield de NBA in mei een enquête onder gebruikers, opstellers, accountants en toezichhouders/toezichhoudende organen, om input op te halen voor de verdere besluitvorming over Standaard 700.

VOR

De kwartiermakers pleiten voor verplichtstelling van een verklaring omtrent risicobeheersing (VOR). Dat verplicht bedrijven om risico's te identificeren en maatregelen te nemen om ze te beheersen. Eind 2023 zijn de schragende partijen van de Corporate Governance Code en de NBA tot een akkoord gekomen om de VOR in de Corporate Governance Code op te nemen.

Dit voorjaar is een nieuwe Monitoring Commissie Corporate Governance Code geïnstalleerd en is de VOR opgenomen in de geactualiseerde code van maart 2025. De NBA heeft verder een herziene versie van NBA-handreiking 1109 *Accountant en corporate governance*-informatie uitgebracht, die in het najaar van 2024 is geconsulteerd, evenals een dialoogpaper met daarin vragen waarmee de dialoog over de VOR kan worden gevoerd met belanghebbenden.

Update

Na de slotrapportage van de Kwartiermakers toekomst accountancysector ligt de bal weer bij de sector zelf, waaronder de NBA. In dit magazine geeft de beroepsorganisatie regelmatig een update over hoe invulling wordt gegeven aan de aanbevelingen van de kwartiermakers en de appreciatie van de minister van Financiën.

Investeren in onze mensen leidt tot groei

Groei begint met jouw initiatief
Kijk wat werken in één van onze teams inhoudt.

◀ Lees onze verhalen.

Countus
werkenbijcountus.nl

Registratie adres **vanaf**
€69 per maand!

Uw klant... ons adres!

- Registratieadres aan de Amsterdamse Ring
- Uw contract binnen 10 minuten via email
- Prijs vanaf € 69 per maand, incl. inschrijving bij KVK
- Korting bij meerdere inschrijvingen
- Betalen met automatische incasso
- Inclusief digitaal versturen post
- Gratis* gebruik van representatieve werkplekken en vergaderruimten

J.M. Keynesplein 1
1066 EP Amsterdam

J.M. Keynesplein 4
1066 EP Amsterdam

Joop Geesinkweg 701
1096 AZ Amsterdam

Kabelweg 57
1014 BA Amsterdam

Joop Geesinkweg 722 - 1114 AB Amsterdam
info@euro-offices.com - 020 29 00 700

euro-offices.com

*O.b.v. fair use policy

IN HERINNERING EMILE GASSLER

(14 april 1944–17 maart 2025)

Mr.dr. Emile Gassler schreef zich in 1974 in als register-accountant bij het toenmalige NIVRA, in navolging van zijn vader. Dat jaar nam hij ook de leiding over van accountantskantoor Van Noort, waaraan zijn vader sinds 1945 was verbonden. Het kantoor werd omgedoopt in Van Noort Gassler & Co. Tot zijn pensionering in 2011 was Emile Gassler bestuurder en enig aandeelhouder van het accountantskantoor.

Gassler vertelde in 2020 aan vaksite *Accountancy-Vanmorgen* dat de jaren zeventig en tachtig gouden tijden waren voor het kantoor. Zijn uitgangspunt was om zijn cliënten rijk te maken, via goed belastingadvies. "Een controlerend accountant heeft een grote verantwoordelijkheid en moet recht in de leer zijn. Volkomen terecht zijn er steeds strengere regels gekomen. Maar als fiscalist kun je echt geld besparen voor je cliënt. De grens is natuurlijk dat ik niet voor mijn cliënten kon ondernemen, maar verder deed ik alles om ze te steunen."

Om het verloop van medewerkers te beperken nam Gassler het partnermodel van KPMG en EY over; een contract met winstdeling volgens een puntenstelsel. In 1990 werd het kantoor lid van het JPA International-netwerk en groeide naar momenteel vijf vestigingen.

Naast zijn baan als accountant investeerde Gassler ook in onroerend goed, waaronder zijn "hobbyhotel" in Den Haag, het bekende Boutique Hotel Corona. Ruim dertig jaar geleden nam Gassler dat hotel over van Freddy Heineken. Het paste bij zijn passie voor gastvrijheid.

Bekenden van Gassler noemen hem een inspirator, mentor en vriend en meer dan een ondernemer. "Zijn energie, humor en oprechte betrokkenheid maakten hem een bijzondere man die een onuitwisbare indruk heeft achtergelaten", zo stellen betrokkenen. Emile Gassler is tachtig jaar geworden. Zijn uitvaart vond plaats op 24 maart 2025.

IN MEMORIAM

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van elf collega's.

- **Robert Bakker** RA, Hillegom, overleden 14 oktober 2024, 88 jaar
- **Hendrik Cornelis Beers** RA, Hilversum, overleden 1 april 2025, 82 jaar
- **Nicolaas Joseph van Dam** RA, Rijswijk, overleden 17 maart 2025, 86 jaar
- **Theo Gerard Franken** AA, Barneveld, overleden 26 januari 2025, 63 jaar
- **Emile Jacobus Franciscus Anthonius de Haas** RA, Voorschoten, overleden 2 maart 2025, 80 jaar
- **Willem Hubertus Hoek** AA, Katwijk, overleden 28 april 2025, 48 jaar
- **Paul Martin Anthony Landy** RA, Amsterdam, overleden 12 april 2025, 59 jaar
- **Johannes Krijn Poot** RA, Rotterdam, overleden 2 mei 2024, 68 jaar
- **Arie Roodenburg** RA, Oudembosch, overleden 13 februari 2025, 71 jaar
- **Richard Christiaan Tilman** RA, Apeldoorn, overleden 8 maart 2025, 73 jaar
- **Rudolph Marinus Frederik Verdaasdonk** RA, Willemstad, Curaçao, overleden 23 april 2025, 64 jaar

Per saldo

MARC SCHWEPPE

Marc Schweppe is hoofdredacteur van Accountant en Accountant.nl.

Voorpaginanieuws

Je mag anno nu gerust stellen dat de wereld wel wat anders aan zijn hoofd heeft dan de beslommeringen van het Nederlandse accountantsberoep. Sinds *The Donald* op 20 januari jl. het Witte Huis betrad, lijkt werkelijk niets meer zeker. Behalve dan dat vrijwel elke economische of politieke beschouwing begint met een verwijzing naar de grote geopolitieke spanningen in de wereld. Wel of geen importheffingen, brute sanering van overheidsdiensten, aantasting van de scheiding der machten en de onafhankelijkheid van het universitair onderwijs, onbehouden diplomatie, bemoeienis met duurzaamheids- en diversiteitsbeleid (zelfs van andere landen): de veroordeelde vastgoedboer uit New York is niets te gek, sinds hij zich opnieuw president van de VS mag noemen.

Daar komt nog een aantal slepende en bloedige conflicten bovenop, waarbij de aandacht vooral uitgaat naar Gaza en Oekraïne (maar er is meer). Combineer dat met de snelle ontwikkelingen in AI, met toenemende cyber- en oorlogsdreiging in Europa en de kans op een recessie en de media hebben genoeg te melden, zou je zeggen.

Opmerkelijk dus, dat de zalmkleurige financiële courant dit voorjaar binnen enkele weken toch vier keer de voorpagina inruimde voor berichtgeving over accountants. Vijf keer zelfs, als je de kleurige beeltenis van een kandidaat-bestuurslid/toekomstig NBA-voorzitter voorop de krant meetelt. Het accountantsvak is relevant. Al moet je daarbij altijd wat blijven relativeren: een Nieuwe Liefde voor André Hazes junior is in de ogen van de landelijke pers (nee, niet het FD) nog altijd een stuk relevanter dan een frauderichtlijn van de beroepsorganisatie van Nederlandse rekenmeesters. Maar toch: vier keer voorpaginanieuws binnen enkele weken, dan doe je er als beroep toe. Het ging over de snelle opkomst van private investeerders bij accountantskantoren, over de "jacht" van de NBA op examenfrauderende accountants, over accountants die "botsen" over het beroepsprofiel, over de zoektocht naar personeel "van Sri Lanka tot Zuid-Afrika" en over nog veel meer.

Het goede nieuws bij al dat voorpaginanieuws: het ging nu eens niet over de kwaliteit van accountants. Ik ben al wat grijzer en herinner me levendig de eerste maanden van 2014. In aanloop naar het verbeterplan *In het*

publiek belang, ook wel bekend als 'de 53 maatregelen', haalde het accountantsvak toen ook veelvuldig de kranten. Maar dat was als een beroep dat vooral steken liet vallen en een serieus kwaliteitsprobleem had. Het zorgde uiteindelijk zelfs voor een tien minuten durend item over accountants bij *De Wereld Draait Door* (nog terug te kijken via onze website) en flinke aandacht in het achtuurjournaal. Te midden van al het nieuws over het accountantsberoep anno nu mag je concluderen dat die dagen wel voorbij zijn, al ziet toezichthouder AFM nog wel wat ruimte voor kwaliteitsverbetering.

Het accountantsvak heeft genoeg zaken die om aandacht vragen: de krappe arbeidsmarkt, technologische innovatie, een nieuw beroepsprofiel. Voor ons als redactie is het nog steeds *never a dull moment*. Ook bij de maandelijkse actualiteitenpodcast van de BusySeasonTalks is er altijd genoeg te bespreken om een uur te vullen. Maar de kwaliteit is momenteel geen voorpaginanieuws. Hopelijk houden we dat even zo. Goed nieuws is geen nieuws. ←

Als **Audit professional** aan de slag bij Flynth?

Wij zijn Flynth, een toonaangevende speler op het gebied van accountancy en advies. Voor het mkb zijn we zelfs de grootste van Nederland. Bij ons profiteer je van de persoonlijke sfeer van een lokaal kantoor maar dan met de slagkracht van een landelijke organisatie. Hier kun je altijd rekenen op het vertrouwen en de behulpzaamheid van al je collega's. Wat je ook nodig hebt, Flynth staat achter je!

Werken als auditprofessional bij Flynth

Flynth kent geen partnerstructuur, de eindverantwoordelijke externe accountants zijn in loondienst. Daardoor wordt de winst van Flynth geïnvesteerd in onze organisatie en in onze mensen. Dat maakt ons onderscheidend en draagt bij aan onze informele en collegiale cultuur, gericht op samenwerking.

Data-gedreven controleaanpak

Flynth investeert in innovatie. Onze controleaanpak is sterk data-gedreven ondersteunt door technologische innovaties op het gebied van onder andere audit automation. Hierdoor verbeteren we de kwaliteit van onze controles en maken we jouw werk als audit professional afwisselend en uitdagend.

Arbeidsvoorwaarden

Bij Flynth bieden we marktconforme arbeidsvoorwaarden waaronder een passend salaris, goede pensioenregeling en een incentive- en participatieregeling. Daarnaast stimuleren wij jou om jezelf blijvend te ontwikkelen door middel van opleidingen of het volgen van onze leiderschapsprogramma's. Jouw talent is ons uitgangspunt. We hechten veel waarde aan een goede werk- en privé balans wat ook blijkt uit flexibele werktijden en een goede thuiswerkregeling.

Wil je meer weten?

Scan de QR-code en bekijk jouw mogelijkheden en onze vacatures bij Audit.

VOLDOE ZORGeloos AAN UW PE-VERPLICHTING

Ervaar het zelf:
**Volg een
gratis cursus**

Ontdek het gemak van online nascholen

Hoe voldoet u aan uw PE-verplichting in de drukke praktijk?
Met PE-Academy krijgt u toegang tot ruim 85 geaccrediteerde cursussen. Door de on-demand structuur volgt u cursussen waar en wanneer u wilt. Zo werkt u gericht aan uw leerdoelen en voldoet u zorgeloos aan uw PE-verplichting.

Ervaar de voordelen met een gratis cursus op: pe-academy.nl/accountant-proef

